

**UCHWAŁA NR IX/96/2016
RADY GMINY PADEW NARODOWA**

z dnia 31 marca 2016 r.

**w sprawie przyjęcia i wdrożenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie
Padew Narodowa na lata 2016-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn.zm) art.17 ust.1 pkt. I art.110 yst.2 ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz.U. z 2015r poz.163) Rada Gminy w Padwi Narodowej uchwała co następuje :

§ 1. § 1 Przyjmuje się do realizacji Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Padew Narodowa na lata 2016-2020 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Janusz Bik

Załącznik do uchwały

nr

Rady Gminy w Padwi Narodowej

z dnia

Strategia Rozwiązywania

Problemów Społecznych Gminy Padew

Narodowa na lata 2016-2020

Padew Narodowa 2016

Spis treści

1. WPROWADZENIE – ISTOTA I ZNACZENIE STRATEGII DLA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE PADEW NARODOWA	3
2. PODSTAWA FORMALNA TWORZENIA STRATEGII.	4
2.1 DOKUMENTY EUROPEJSKIE.	4
2.2 DOKUMENTY KRAJOWE.	4
2.3 DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE.	5
2.4 KRAJOWE REGULACJE PRAWNE.	5
3. ZASADY PRACY NAD STRATEGIĄ.	5
4. INFORMACJE O GMINIE PADEW NARODOWA	7
4.1 INFORMACJE OGÓLNE.	7
4.2 WALORY TURYSTYCZNE.	9
4.3 STRUKTURA DEMOGRAFICZNA MIESZKAŃCÓW.	10
4.4 PRZEJAWY AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ I GOSPODARZEJ NA TERENIE GMINY PADEW NARODOWA	15
5. DIAGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE PADEW NARODOWA.	15
5.1 SYSTEM OŚWIATY W GMINIE PADEW NARODOWA.	15
5.2 SYSTEM OPIEKI ZDROWOTNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA.	16
5.3 SYSTEM POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA - OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (PROBLEMY SPOŁECZNE I ICH IDENTYFIKACJA)	17
5.3.1 ROZKŁAD DYSFUNKCJI WŚRÓD KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ.	17
5.3.2 RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY SPOŁECZNEJ.	19
5.3.3 UBÓSTWO.	20
5.3.4 BEZROBOCIE.	22
5.3.5 DŁUGOTRWAŁA CHOROBA.	26
5.3.6 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.	28
5.3.7 BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO.	29
5.3.8 PRZEMOC W RODZINIE.	31
5.3.9 INNE DYSFUNKCJE W RODZINACH KLIENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE PADEW NARODOWA.	32
6. DIAGNOZA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW ORAZ ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE PADEW NARODOWA – ANKIETY.	35
7. PODSUMOWANIE	37
8. ANALIZA SWOT.	38
9. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY PADEW NARODOWA NA LATA 2016-2020.	39
10. REALIZACJA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY PADEW NARODOWA NA LATA 2016-2020.	47
10.1 MONITORING I EWALUACJA STRATEGII.	47
10.2 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.	47

1. Wprowadzenie – istota i znaczenie strategii dla rozwiązywania problemów społecznych w gminie Padew Narodowa

Polityka społeczna, według Kurzynowskiego *to działalność państwa, samorządów i organizacji pozarządowych zmierzająca do kształtowania ogólnych warunków pracy i bytu ludności, prorozwojowych struktur społecznych oraz stosunków społecznych opartych na równości i sprawiedliwości społecznej, sprzyjających zaspokajaniu potrzeb społecznych na dostępnym poziomie*¹. Definicja ta zawiera trzy istotne dla polityki społecznej cele: dbałość o warunki bytu, prorozwojowe struktury i stosunki społeczne. Pierwszy cel odwołuje się do dbania przez państwo, by społeczeństwo miało możliwość zaspokajania podstawowych potrzeb poprzez pracę zarobkową, emerytury, renty lub świadczenia społeczne. Drugi cel wskazuje na konieczność kształtowania kapitału ludzkiego, który byłby zdolny do realizowania różnorodnych zadań w warunkach konkurencji na rynkach. Trzeci cel wskazuje na potrzebę kształtowania stosunków społecznych w oparciu o zasadę sprawiedliwości oraz zapewnianie równości szans na starcie każdemu człowiekowi. Podmiotem odpowiedzialnym za kształtowanie i realizowanie polityki społecznej jest państwo, samorządy oraz organizacje pozarządowe. Jakość relacji oraz stopień współpracy między poziomem ogólnokrajowym, regionalnym oraz lokalnym decyduje o skuteczności polityki społecznej.

Ustawa o pomocy społecznej² nakłada na gminę obowiązek „opracowania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Art. 16 b wskazanej wyżej ustawy określa elementy, które powinny znaleźć się w dokumencie strategii. Efektywna polityka społeczna powinna opierać się na rozpoznaniu realnych zjawisk i problemów społecznych istniejących w danej społeczności lokalnej oraz ocenie znaczenia i roli czynników warunkujących te zjawiska.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, zawierająca określony horyzont czasowy i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, której głównym celem jest objęcie wsparciem osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie w miarę właściwych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej.

¹ Kurzynowski A. (2001) Polityka społeczna- podstawowe pojęcia i zakres. W: Kurzynowski A. (red.), *Polityka społeczna*. Warszawa: Instytut Gospodarstwa Społecznego SGH, s. 11.

² Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2015 r., poz. 163)

2. Podstawa formalna tworzenia strategii.

Główne kierunki zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Padew Narodowa oraz zakładane w ich ramach zadania są zgodne z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych formułowanych i realizowanych na poziomie Unii Europejskiej, na poziomie krajowym, a także regionalnym i lokalnym. Przedmiotowy rozdział zawiera charakterystykę głównych dokumentów strategicznych, które stanowią przesłanki dla strategii.

2.1 Dokumenty europejskie.

Najważniejszy programem społeczno-gospodarczym Unii Europejskiej jest Strategia Europa 2020. Jest ona nowym długookresowym programem rozwoju, zastępującym przyjętą w 2000 roku Strategię Lizbońską. „Europa 2020 – strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” podkreśla znaczenie współdziałania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform, w odpowiedzi na wyzwania związane z globalizacją, starzeniem się społeczeństw oraz rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów.

Wyznaczone zostały trzy podstawowe, wzajemnie wzmacniające się priorytety:

- wzrost inteligentny, czyli rozwój oparty na wiedzy i innowacjach,
- wzrost zrównoważony, czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywnie korzystającej z zasobów i konkurencyjnej,
- wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną.

Kluczowymi instrumentami realizującymi cele zawarte w strategii są Krajowe Programy Reform, opracowywane przez państwa członkowskie oraz inicjatywy przewodnie, przygotowywane przez Komisję Europejską, a realizowane na poziomie Unii Europejskiej, państw członkowskich, regionalnym oraz lokalnym

2.2 Dokumenty krajowe.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Padew Narodowa bierze pod uwagę zapisy poniższych dokumentów krajowych:

- Strategia Długookresowa Kraju Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności,
- Strategia Średniookresowa Kraju Polska 2020, Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie
- Krajowy Program Reform KRR
- Narodowy Program Zdrowia
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomani na lata 2011-2016
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

2.3 Dokumenty regionalne i lokalne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Padew Narodowa uwzględnia zapisy poniższych dokumentów regionalnych i lokalnych:

- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego do 2020 roku
- Wojewódzki Program Pomocy Społecznej na lata 2016-2023
- Strategia Rozwoju Powiatu Mieleckiego na lata 20014-2020
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Mieleckim na lata 2016 – 2022
- Strategia Rozwoju Gminy Padew Narodowa na lata 2015-2025

2.4 Krajowe regulacje prawne.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Padew Narodowa uwzględnia powszechnie obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności :

- przepisy o samorządzie gminnym,
- przepisy o pomocy społecznej,
- przepisy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- przepisy o świadczeniach rodzinnych,
- przepisy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- przepisy o przeciwdziałaniu narkomani,
- przepisy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- przepisy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- przepisy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- przepisy o systemie oświaty,

Złożoność i różnorodność problemów społecznych w Gminie Padew Narodowa, wymuszać będzie przy realizacji celów strategii konieczność odwoływania się do szeregu innych norm i aktów prawnych zarówno z zakresu ochrony zdrowia jak i oświaty, edukacji, budownictwa socjalnego.

3. Zasady pracy nad strategią.

Strategia, jako dokument, określa kierunki rozwoju Gminy Padew Narodowa w sferze zarówno społecznej jak i gospodarczej, jest elementem stymulującym rozwój. Pozwala dokonać podziału, hierarchizacji działań na te najważniejsze i najbardziej pilne. Posiadanie strategii daje Gminie Padew Narodowa większe szanse na wspólne działania z różnymi podmiotami zewnętrznymi. Ponadto posiadanie zaktualizowanego dokumentu w postaci strategii rozwiązywania problemów społecznych jest podstawą do szukania dodatkowych środków finansowych z funduszy europejskich.

Samo stworzenie dokumentu jest procesem trudnym i złożonym, a podejmowana w nim problematyka społeczna jest swoistym i często wyjątkowo wrażliwym zagadnieniem, które winno być analizowane z uwzględnieniem zasady partycypacji społecznej oraz oczekiwań ze strony wielu grup tworzących społeczność lokalną.

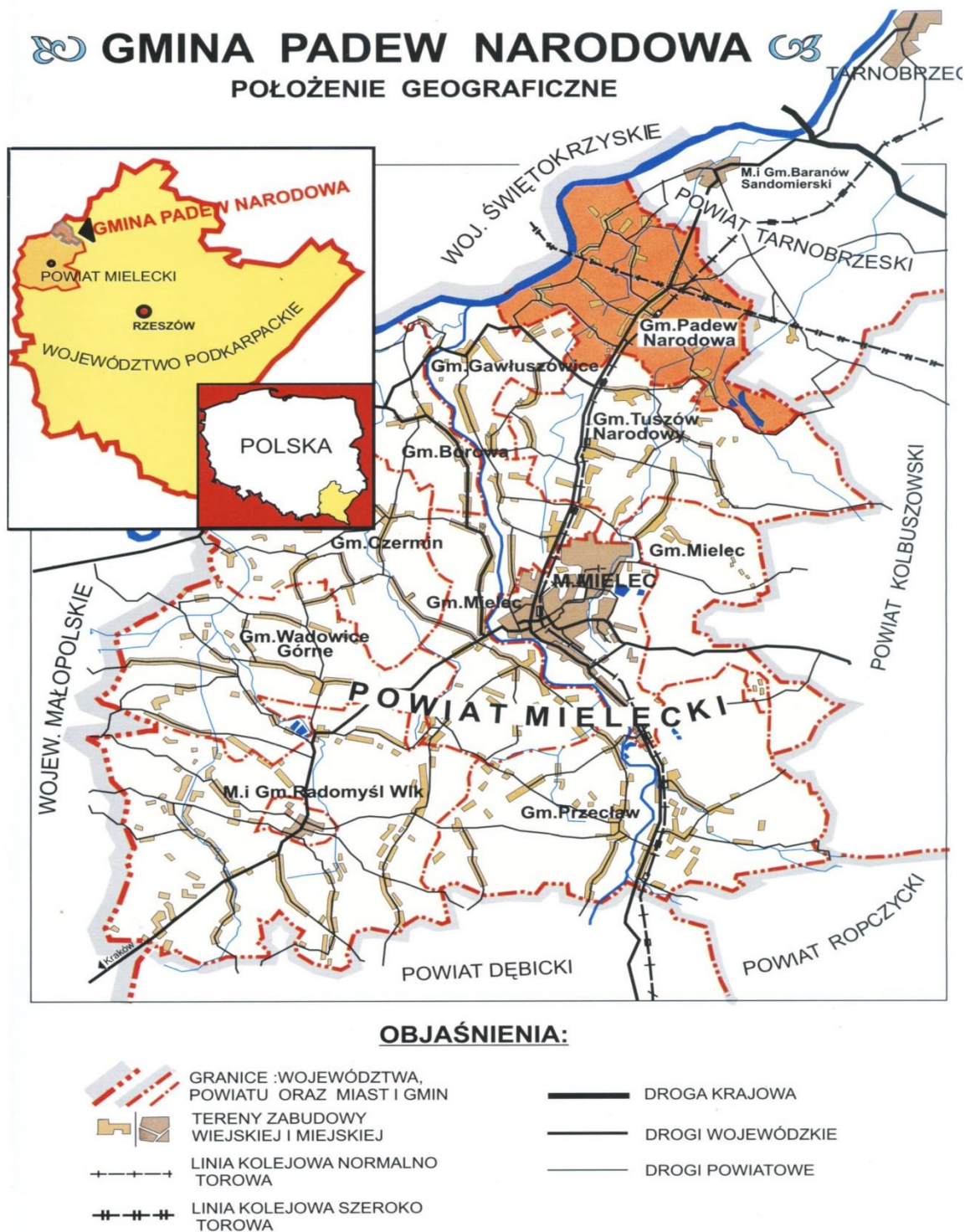

Diagnoza problemów lokalnych w niniejszej strategii została opracowana na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, statystyk gminnych z ostatnich kilku lat oraz danych makroekonomicznych Głównego Urzędu Statystycznego. Przy opracowywaniu przedmiotowej strategii zostały wykorzystane badania ankietowe przeprowadzone wśród członków zespołu biorącego udział w pracach nad powstaniem dokumentu, powołanego zarządzeniem Wójta Gminy. W skład wspomnianego zespołu wchodziły osoby reprezentujące różne grupy społeczne, co jest przykładem partnerskiego modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego

4. Informacje o Gminie Państwowa Narodowa

4.1 Informacje ogólne.

Opracowanie: Stefan Majewski 1999 rok

Gmina Padew Narodowa leży w Kotlinie Sandomierskiej w granicach administracyjnych powiatu mieleckiego, w północno-zachodniej części województwa podkarpackiego. W skład gminy wchodzi 12 sołectw: Babule, Domacyny, Kębłów, Padew Narodowa, Piechoty, Pierzchne, Przykop, Roźniaty, Wojków, Zachwiejów, Zaduszniaki, Zarównie. Sąsiaduje z gminami Tuszów Narodowy i Gawłuszowice w powiecie mieleckim, Baranów Sandomierski w powiecie tarnobrzeskim i Cmolasy w powiecie kolbuszowskim.

Atutem rozwojowym Gminy niewątpliwie jest fakt położenia jej w obszarze podwyższonej aktywności społeczno – gospodarczej, rozciągającym się od Tarnobrzega i Stalowej Woli poprzez Mielec do Dębicy, wzdłuż drogi wojewódzkiej Nagnajów – Dębica oraz linii kolejowej Rozwadów – Dębica. Gminę Padew Narodowa przecina również szerokotorowa Linia Hutniczo – Siarkowa, które ma duże znaczenie przy rosnącej współpracy gospodarczej z Ukrainą. Ponadto Gmina Padew Narodowa leży w zasięgu oddziaływania dwóch ośrodków subregionalnych Mielca i Tarnobrzega, co znacznie wzbogaca jej możliwości rozwoju przestrzenno – gospodarczego, a przez to również i społecznego.

Padew Narodowa jest gminą o funkcji rolniczej z podstawowym działem produkcji roślinnej i słynie głównie z uprawy ziemniaka wczesnego. Dodatkowo gmina posiada elementy funkcji produkcyjno- przemysłowej.

Według danych Urzędu Gminy powierzchnia obszaru całej gminy wynosi 7055ha. Liczba ludności gminy wynosi 5428 osób³. Średnia gęstość zaludnienia gminy wynosiła 78 osób/km². Największą gęstość zaludnienia posiada siedziba gminy – Padew Narodowa (123 osoby/km²) natomiast najmniejszą posiada wieś Babule (32 osoby/km²).

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonują:

- Urząd Gminy
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminny Ośrodek Kultury
- Gminna Biblioteka Publiczna wraz z filiami
- Przedszkola (dwie placówki)
- 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej
- Małe i średnie przedsiębiorstwa zarejestrowane w gminie.
- Zespół Szkół (Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza oraz Gimnazjum im. Franciszka Krempy)
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej
- Gabinety Stomatologiczne w liczbie dwóch
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy im. Św. Ojca Pio w Roźniatach
- Hospicjum Stacjonarne w miejscowości Babule
- Stowarzyszenie Rozwój Gminy Padew Narodowa
- Stowarzyszenie Związków Dużych Rodzin Trzy Plus – Oddział w Padwi Narodowej
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Grunwald” w Padwi Narodowej
- Kapela ludowa „Padwianie”

Na terenie Gminy znajdują się 4 parafie rzymsko-katolickie:

- Parafia Rzymsko-Katolicka Świętego Antoniego z Padwy w Padwi Narodowej;
- Parafia Rzymsko-Katolicka w Zachwiejowie

³ Stan na dzień 31.12.2015

- Parafia Rzymsko Katolicka w Domacynach
- Parafia Rzymsko Katolicka w Gawłuszowicach (obejmuje swym zasięgiem jedno sołectwo Gminy Padew Narodowa – Roźniaty)

Ponadto, mieszkańcy gminy Padew Narodowa, znajdujący się w trudnej sytuacji życiowej mogą korzystać z instytucji i placówek, znajdujących się poza gminą:

- Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu.
- Punkt Interwencji Kryzysowej w Mielcu.
- Dom Pomocy Społecznej w Mielcu
- PCK Oddział w Mielcu.
- Schronisko im. Brata Alberta w Mielcu.
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Mielcu.
- Sąd Okręgowy i Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu

Obecnie OPS w Padwi Narodowej nie dysponuje infrastruktura służącą realizacji działań ustawowych w zakresie pomocy społecznej

4.2 Walory turystyczne.

Obok dużego potencjału ludzkiego i gospodarczego Gmina Padew Narodowa posiada też pewne walory turystyczne. Do najbardziej atrakcyjnych terenów Gminy Padew Narodowa należą północne i południowo – zachodnie obszary gminy położone w dolinie Wisły, oraz lesiste obszary południowo – wschodniej części gminy. Szczególnie malowniczo wyglądają piaszczyste ławice pojawiające się w korycie rzeki. Część z nich zupełnie pozbawiona roślinności inne zaś cechuje duży stopień sukcesji roślinnej. Równinne tereny rzeczne porozcinane są licznymi starorzeczami. Jako ciekawostkę można wskazać, iż wiele z nich efektownie porasta. Szczególnie w okresie kwitnienia malowniczo wyglądają zbiorowiska „lilii wodnych”. Nierzadko towarzyszy im osobliwa, objęta ochroną roślina – salwinia pływająca.

Niewielką połąć w południowo – wschodniej części gminy zajmują tereny leśne stosunkowo dużego kompleksu leśnego wraz z systemem kilku dużych stawów hodowlanych. Część z nich porasta tworząc doskonale warunki dla bytowania licznych gatunków ptactwa. Część tych terenów zostało objętych strefą chronioną i włączonych do obszaru „Natura 2000”. W tym miejscu należy również wspomnieć o paru pomnikach przyrody w postaci drzew (dęby szypułkowe, wiąz szypułkowy, sosna wejmutka).

W Gminie Padew Narodowa znajdują się również obiekty wpisane do rejestru zabytków, np. cmentarz parafialny w Padwi Narodowej, kościół parafialny w Padwi Narodowej z wyposażeniem częściowo barokowym i neobarokowym z 2 poł. XIX w. oraz liczne przydrożne kapliczki, krzyże, figurki świętych z różnych lat. (niektóre wymagają gruntownej renowacji).

4.3 Struktura demograficzna mieszkańców.

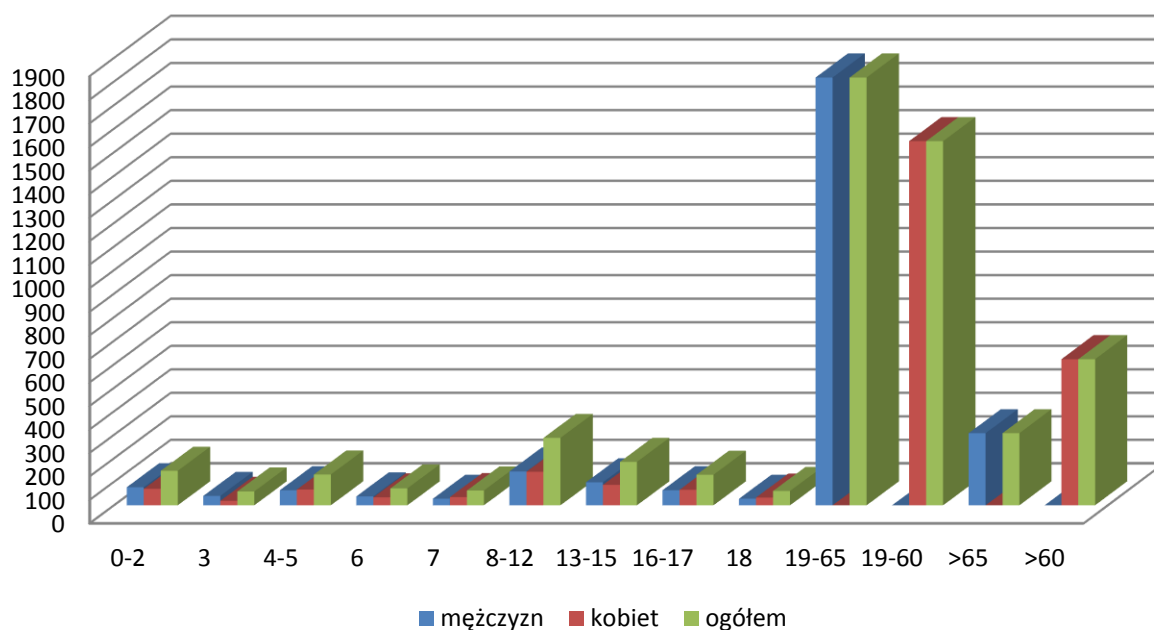
Liczba i struktura wieku mieszkańców w latach 20013 – 2015.

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2015.12.31

wiek	mężczyzn	kobiet	ogółem
0-2	77	70	147
3	40	19	59
4-5	64	67	131
6	38	34	72
7	28	35	63
8-12	144	143	287
13-15	98	87	185
16-17	64	66	130
18	28	33	61
19-65	1817	0	1817
19-60	0	1547	1547
>65	307	0	307
>60	0	622	622

Opracowanie własne (ewidencja ludności)

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci - stan na
31.12.2015

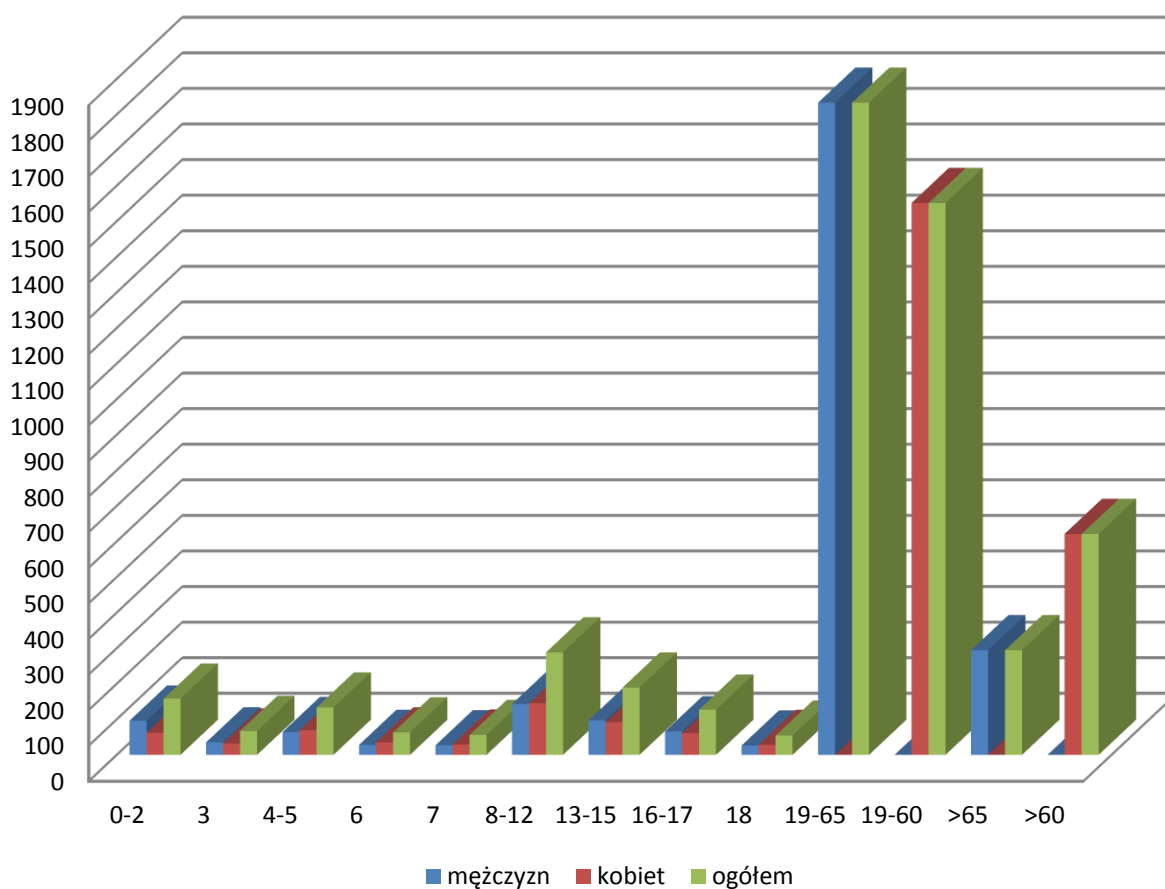

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2014.12.31

wiek	mężczyzn	kobiet	ogółem
0-2	96	62	158
3	35	32	67
4-5	64	69	133
6	28	35	63
7	27	29	56
8-12	143	145	288
13-15	97	92	189
16-17	66	61	127
18	26	28	54
19-65	1833	0	1833
19-60	0	1551	1551
>65	294	0	294
>60	0	621	621

Opracowanie własne (ewidencja ludności)

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci - stan na
31.12.2014

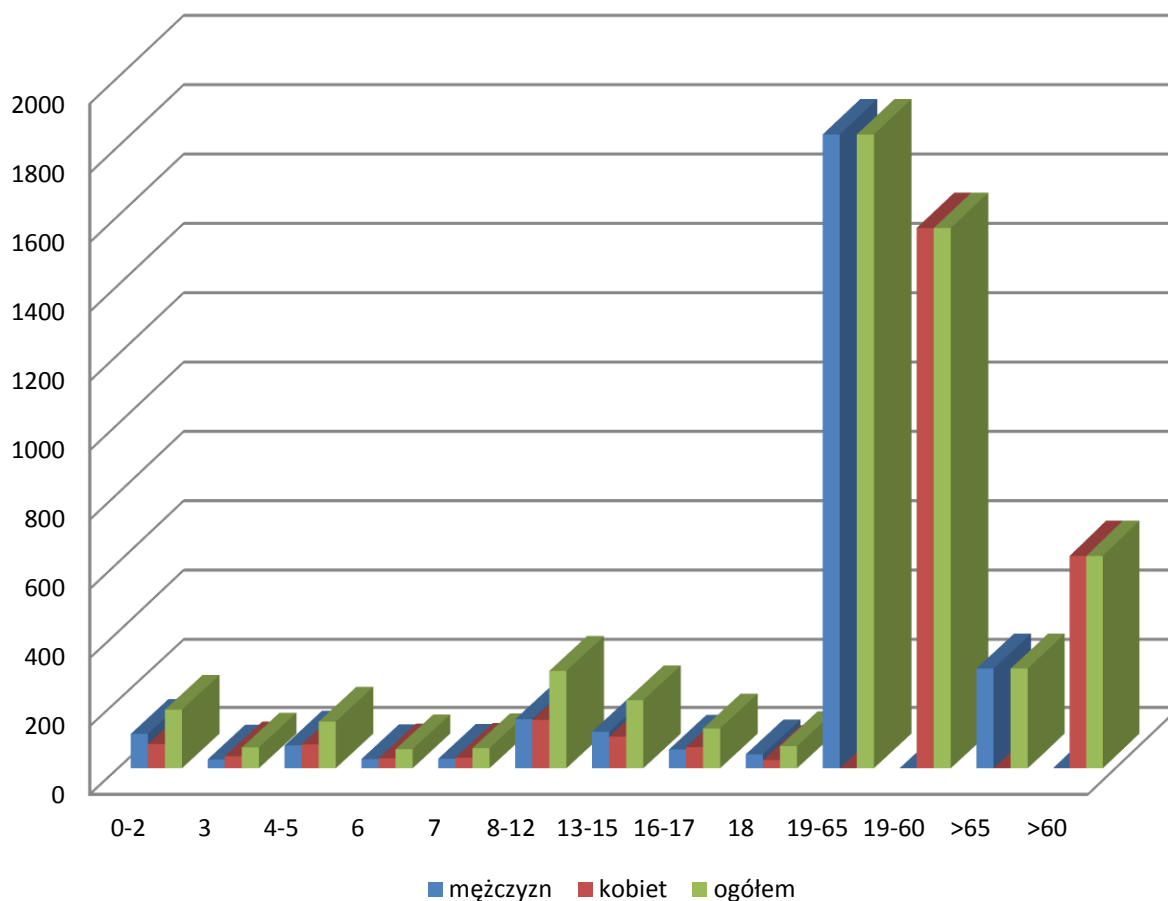

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 2013.12.31

wiek	mężczyzn	kobiet	ogółem
0-2	101	71	172
3	26	35	61
4-5	67	70	137
6	27	29	56
7	28	31	59
8-12	144	142	286
13-15	107	93	200
16-17	55	62	117
18	41	24	65
19-65	1835	0	1835
19-60	0	1565	1565
>65	293	0	293
>60	0	619	619

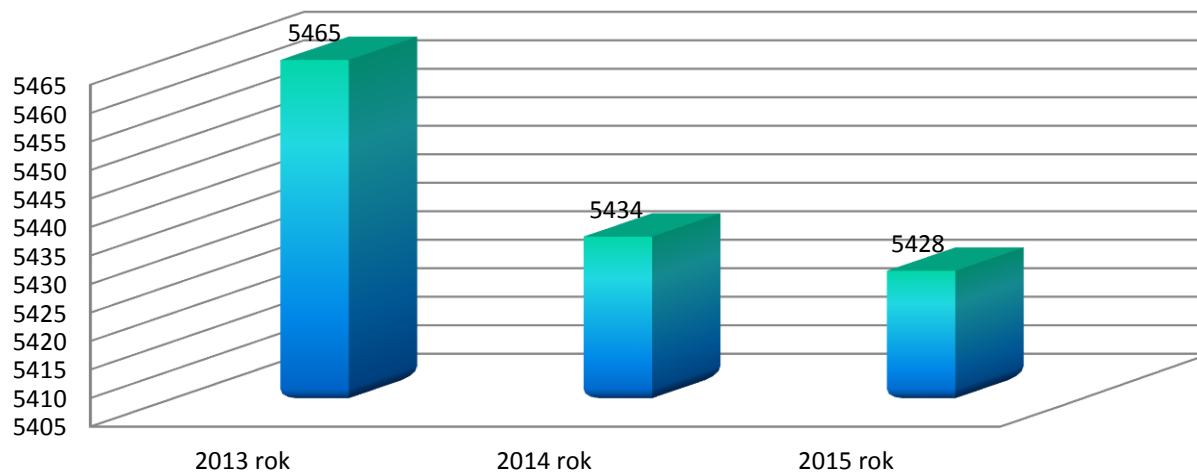
Opracowanie własne (ewidencja ludności)

Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci - stan na
31.12.2013

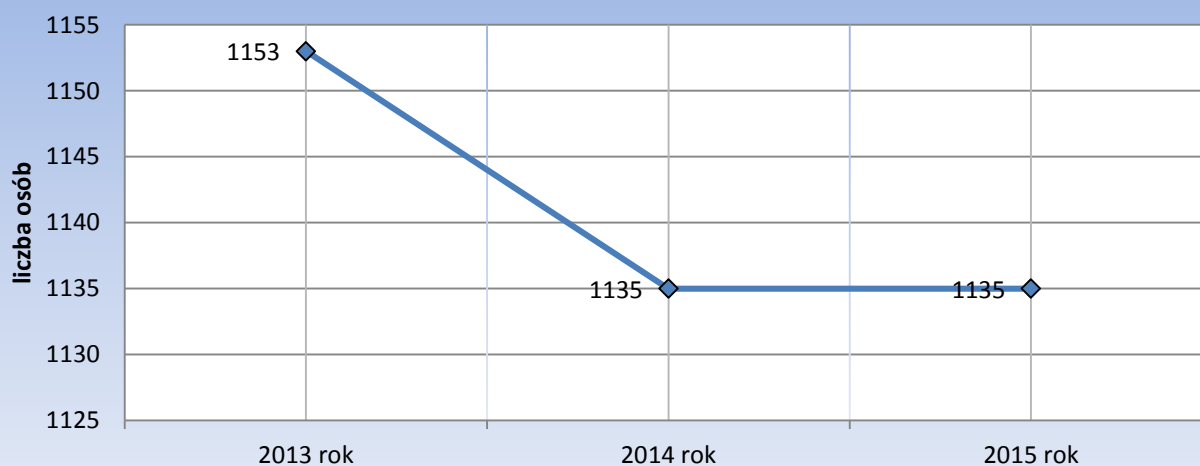

Stan liczby mieszkańców Gminy Padew Narodowa w latach 2013 - 2015

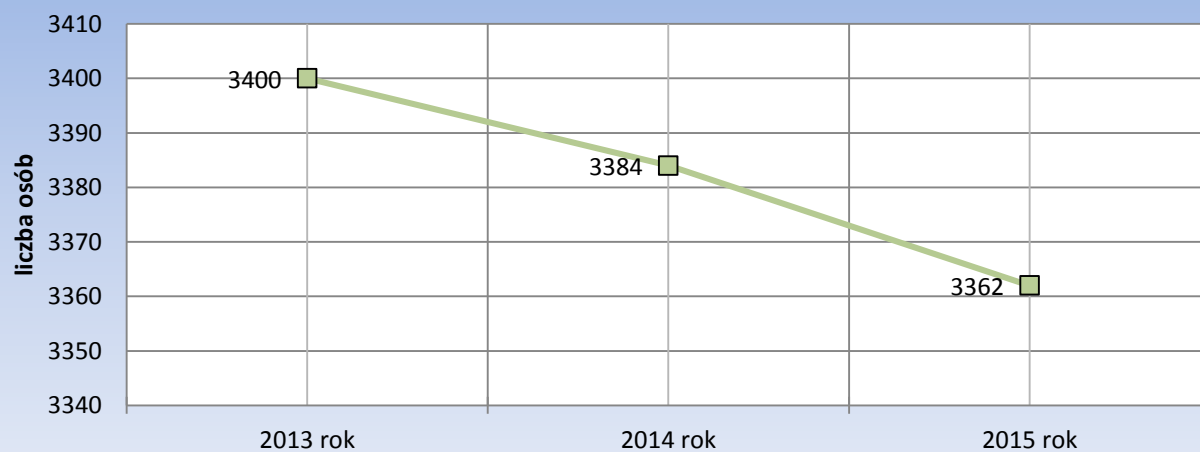
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy

Mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (0 - 18 lat)

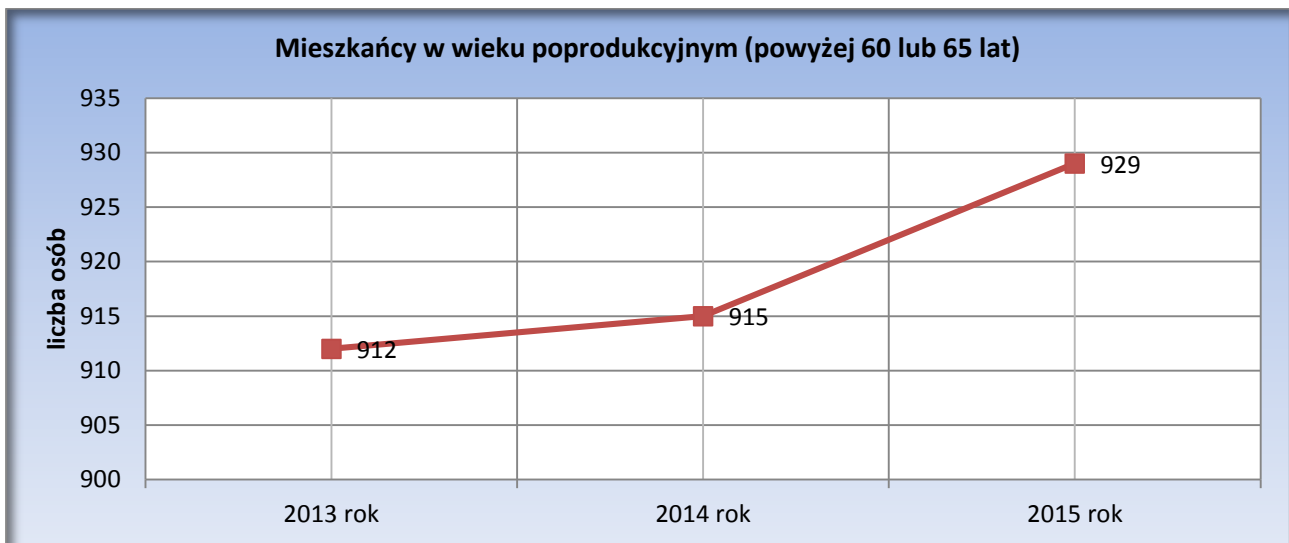

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy

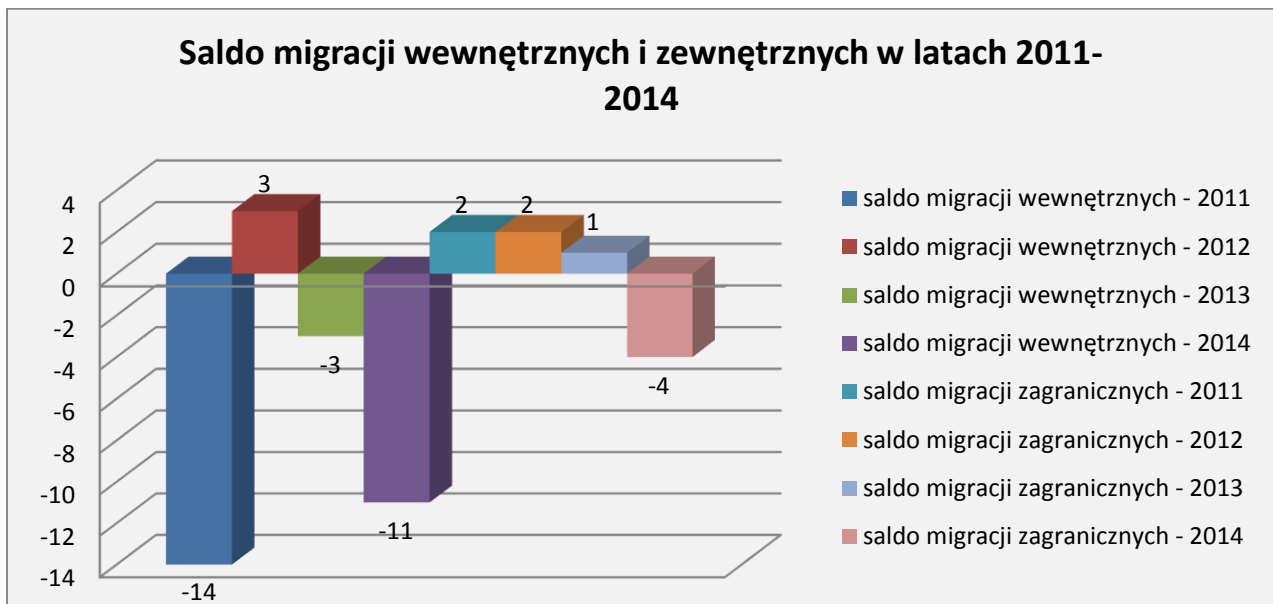
Mieszkańcy w wieku produkcyjnym (19 - 60 lub 65 lat)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS (Bank Danych Lokalnych)

Analizując przedstawione dane tabelaryczne i obrazujące je wykresy, należy wyciągnąć następujące wnioski. Otóż liczba osób w wieku przedprodukcyjnym malała do roku 2014, by zatrzymać się na tym samym poziomie w roku 2015. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż w kolejnych latach daje się zauważyć spadek liczby osób w wieku produkcyjnym na rzecz wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dokładając do tego spadek ogólnej liczby mieszkańców gminy na przełomie kolejnych lat, można jednoznacznie stwierdzić, że społeczeństwo Gminy zaczyna ulegać procesowi „starzenia się”. Proces ten na chwilę obecną wydaje się być procesem postępującym i raczej nieodwracalnym.

Nie bez znaczenia pozostaje również kwestia emigracji zarobkowej młodego pokolenia. Saldo migracji zagranicznej i wewnętrznej dla Gminy Padew Narodowa pokazuje jednoznacznie, że w latach 2011-2014 więcej osób opuściło teren gminy niż na jej teren przybyło. Dane pochodzące z ewidencji ludności Urzędu Gminy nie odzwierciedlają w pełni aktualnego stanu dotyczącego

migracji zagranicznej, a to ze względu na niedopełnianie przez osoby opuszczające teren kraju, obowiązku zgłoszenia opuszczenia miejsca zameldowania na pobyt stały. Stąd też sytuacja rzeczywista różni się od danych liczbowych z ewidencji.

4.4 Przejawy aktywności społecznej i gospodarczej na terenie Gminy Padew Narodowa

Główne przejawy aktywności zarówno społecznej jak i gospodarczej można zauważyć w miejscowości będącej siedzibą Gminy, tj. w Padwi Narodowej. Pełni ona funkcje obsługi administracyjnej (budynek Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej), edukacyjnej (Zespół Szkół - Publiczna Szkoła Podstawowa i Gimnazjum). Tutaj znajdują się również: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej gwarantujący podstawową opiekę medyczną, apteki, oddział Banku Spółdzielczego w Mielcu.

Obsługę kulturalną prowadzi prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury. W jego pomieszczeniach do późnych godzin wieczornych odbywają się codziennie różnego rodzaju zajęcia i warsztaty. Ponadto organizowane są przy udziale młodzieży szkolnej różnego rodzaju okolicznościowe akademie. Gmina Padew Narodowa, jako nieliczna z gmin województwa podkarpackiego, posiada na swoim terenie Publiczną Bibliotekę wraz z 4 filiami. Przekłada się to również na poziom czytelnictwa na terenie Gminy.

Gmina Padew Narodowa będąc gminą raczej o charakterze rolniczym posiada na swym terenie nie najmniejszą liczbę podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W większości są to jednak działalności gospodarcze prowadzone jednoosobowo lub o charakterze rodzinnym, a tym samym nie są źródłem dodatkowych miejsc pracy dla mieszkańców Gminy.

5. Diagnoza warunków życia mieszkańców oraz istniejących problemów społecznych w gminie Padew Narodowa.

5.1 System oświaty w Gminie Padew Narodowa.

Na terenie Gminy Padew Narodowa funkcjonuje obecnie Zespół Szkół w skład którego wchodzi Publiczna Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum.

Obok potencjału ludzkiego w postaci pedagogów Gmina Padew Narodowa posiada również dość dobrze rozwiniętą bazę lokalową: 1 budynek gimnazjum i szkoły podstawowej (klasy IV – VI), i budynek tzw. „zielonej szkoły” (klasy 0 – III).

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Ignacego Łukasiewicza w Padwi Narodowej jest jedyną szkołą podstawową w gminie Padew Narodowa. W strukturze organizacyjnej szkoły znajdują się : szkoła macierzysta, w której uczą się uczniowie klas IV – VI, „zielona szkoła”, w której uczą się uczniowie klas 0 – III, 1 biblioteka szkolna wraz z Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej, gabinetem opieki medycznej, 2 pracownikami komputerowymi z dostępem do Internetu (łącznie 29 komputerów), 2 salami gimnastycznymi, boiskami sportowymi, terenami rekreacyjnymi, świetlicą, szatnią. Wszyscy uczniowie szkoły począwszy od pierwszej klasy uczą się języka angielskiego. W szkole 70% uczniów dowożonych jest na zajęcia szkolnymi autobusami.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Padwi Narodowej podejmuje wszelkie działania zmierzające do ciągłego ulepszania procesu edukacji dzieci. Przy współudziale uczniów organizuje liczne przedsięwzięcia o charakterze kulturalnym, artystycznym.

Szkoła Podstawowa może również pochwalić się sukcesami swoich uczniów w różnego rodzaju konkursach zewnętrznych (wojewódzkich i powiatowych), odznaczających się bardzo wysokim poziomem.

Jeśli chodzi o Publiczne Gimnazjum w Padwi Narodowej, podobnie jak Publiczna Szkoła Podstawowa, posiada bardzo dobrą bazę lokalową. Są to między innymi: biblioteka, hala sportowa, stołówka, sale informatyczne z dostępem do Internetu (łączna liczba komputerów – 27).

Obecnie powierzchnia dydaktyczna obiektów szkoły w Padwi Narodowej to 3440 m²,

Proces kształcenia na poziomie gimnazjalnym zasługuje na uznanie. Wyniki uzyskiwane przez uczniów w toku kształcenia są zbieżne z uzyskiwanymi przez nich wynikami egzaminów zewnętrznych, co świadczy o prawidłowym funkcjonowaniu systemu oceniania w szkole. Najlepsi absolwenci szkoły gimnazjalnej osiągają wysokie wyniki w szkołach średnich. Pozostali, jeżeli tylko chcą nie mają problemów z dostaniem się i nauką w szkołach ponadgimnazjalnych.

W związku z rozwiniętą bazą sportową, szkoły w Padwi Narodowej są organizatorami licznych zawodów sportowych międzyszkolnych szczebla powiatowego dla gimnazjów i szkół podstawowych, realizując powiatowy kalendarz imprez sportowych w ramach rywalizacji sportowej organizowanej przez Wojewódzki Szkolny Związek Sportowy w Rzeszowie i Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Mielcu. Organizowane są turnieje drużynowe w tenisie stołowym, piłce ręcznej, koszykówce (zarówno chłopców jak i dziewcząt), a także turnieje w unihokeju, badmintonie.

Poza imprezami sportowymi wpisanymi w kalendarz, dla uczniów szkół w Gminie Padew Narodowa oraz młodzieży ponad gimnazjalnej, podejmowane są liczne własne inicjatywy we współpracy szkół, Ludowego Uczniowskiego Klubu Sportowego, gminy oraz innych instytucji.

Większość ciekawych inicjatyw sportowych i rekreacyjnych realizowanych jest przy zaangażowaniu i współpracy sieci szkół Gminy Padew Narodowa, Urzędu Gminy i LUKS „Grunwald”.

5.2 System opieki zdrowotnej w Gminie Padew Narodowa.

Współczesne systemy ochrony zdrowia w państwach eksponują pozytywną koncepcję ochrony zdrowia jako jedną z ważniejszych dziedzin życia współczesnego człowieka. Zauważono, że koniecznym jest ograniczenia lawinowego wzrostu kosztów usług medycznych i zdecydowano się na podjęcie działań, mających na celu odejście od prymatu modelu koncentrującego się na leczeniu choroby i tradycyjnym podejściu do profilaktyki. W zamian kładzie się coraz większy nacisk na promocję zdrowia, której istotą jest tworzenie warunków do zachowania zdrowia poprzez oddziaływanie na postawy, styl życia i otoczenie człowieka. W Polsce można dostrzec pierwsze elementy takiego podejścia do problematyki ochrony zdrowia (jak chociażby społeczne kampanie reklamowe), jednak wciąż najważniejszym problemem pozostaje powszechna dostępność do usług medycznych i ich ciągłość.

Mieszkańcy gminy Padew Narodowa korzystają z usług medycznych w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Padwi Narodowej. Obsługiwany jest on przez dwóch lekarzy rodzinnych, (dodatkowo przez 1 lekarza przyjmującego w godzinach popołudniowych), pięć – osobowy personel pielęgniarski w tym 1 pielęgniarka położna

Na terenie Gminy funkcjonuje również gabinet rehabilitacji ruchowej, który cieszy się dużym powodzeniem wśród mieszkańców Gminy, a także dwa prywatne gabinety stomatologiczne. Mieszkańcy gminy w zakresie opieki ambulatoryjnej, lekarzy specjalistów i poradni specjalistycznych korzystają z pomocy oferowanej przez Powiatowy Szpital w Mielcu.

5.3 System pomocy społecznej w Gminie Padew Narodowa - Ośrodek Pomocy Społecznej (problemy społeczne i ich identyfikacja)

5.3.1 Rozkład dysfunkcji wśród klientów pomocy społecznej.

Rozkład dysfunkcji wśród klientów pomocy społecznej w poszczególnych latach:

Dysfunkcja	Rodziny korzystające z pomocy						Osoby w rodzinach					
	Liczba rodzin						Liczba osób			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Ubóstwo	95	88	90	24,93	24,38	23,56	398	420	430	29,05	28,07	27,03
Bezrobocie	98	84	70	25,72	23,27	18,32	388	338	275	28,32	22,59	17,28
Długotrwała choroba	25	25	25	6,56	6,93	6,54	112	91	95	8,18	6,08	5,97
Niepełnosprawność	84	86	89	22,05	23,82	23,30	117	231	252	8,54	15,44	15,84
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	55	53	64	14,44	14,68	16,75	270	296	358	19,71	19,79	22,50
Alkoholizm	23	21	26	6,04	5,82	6,81	82	102	106	5,99	6,82	6,67
Trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego	1	2	2	0,26	0,55	0,52	3	8	5	0,22	0,53	0,31
Przemoc w rodzinie	0	2	16	0,00	0,55	4,19	0	10	70	0,00	0,67	4,40
Bezdomność	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00
RAZEM	381	361	382	100	100	100	1370	1496	1591	100	100	100

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych z 31.XII. 2012, 31 XII 2013, 31 XII 2014 roku.

Jak wynika z tabeli największą grupę rodzin korzystających z pomocy stanowią rodziny ubogie. Drugą w kolejności dysfunkcją występującą w rodzinach korzystających z pomocy ze środków społecznych jest bezrobocie. Znaczącym problemem w Gminie Padew Narodowa jest przemoc, która zwiększyła się w ciągu ostatnich 3 lat do 4,19% korzystających z pomocy w 2014r. Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, dotyczył ponad 16 % rodzin – klientów

pomocy społecznej. Ważnym powodem korzystania z pomocy społecznej jest długotrwała choroba i niepełnosprawność, które są przyczyną trudnej sytuacji życiowej rodzin.

Z danych pomocy społecznej wynika, że najmniej znaczącymi problemami są: trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego – średnio w ciągu trzech lat 0,44% ogółu rodzin i 0,35% osób w rodzinach. Problem bezdomności w gminie Padew Narodowa nie istnieje.

Liczbę rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na poszczególne sołectwa Gminy prezentuje poniższa tabela

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy					
	Liczba rodzin			% ogółu rodzin		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	33,60	32,69	33,77
Domacyny	25	25	27	6,56	6,93	7,07
Zarównie	35	30	35	9,19	8,31	9,16
Babule	20	21	21	5,25	5,82	5,50
Kębtów	33	34	35	8,66	9,42	9,16
Przykop	17	16	16	4,46	4,43	4,19
Piechoty	19	17	17	4,99	4,71	4,45
Rożniaty	17	15	15	4,46	4,16	3,93
Pierzchne	6	8	8	1,57	2,22	2,09
Zaduszники	26	24	26	6,82	6,65	6,81
Wojków	36	36	36	9,45	9,97	9,42
Zachwiejów	19	17	17	4,99	4,71	4,45
RAZEM:	381	361	382	100	100	100

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych z 31.XII. 2012, 31 XII 2013, 31 XII 2014 roku.

Z danych, prezentowanych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej rodzin, które są klientami pomocy społecznej mieszka w Padwi Narodowej. Najmniej rodzin korzystających z pomocy mieszka w sołectwie Pierzchne.

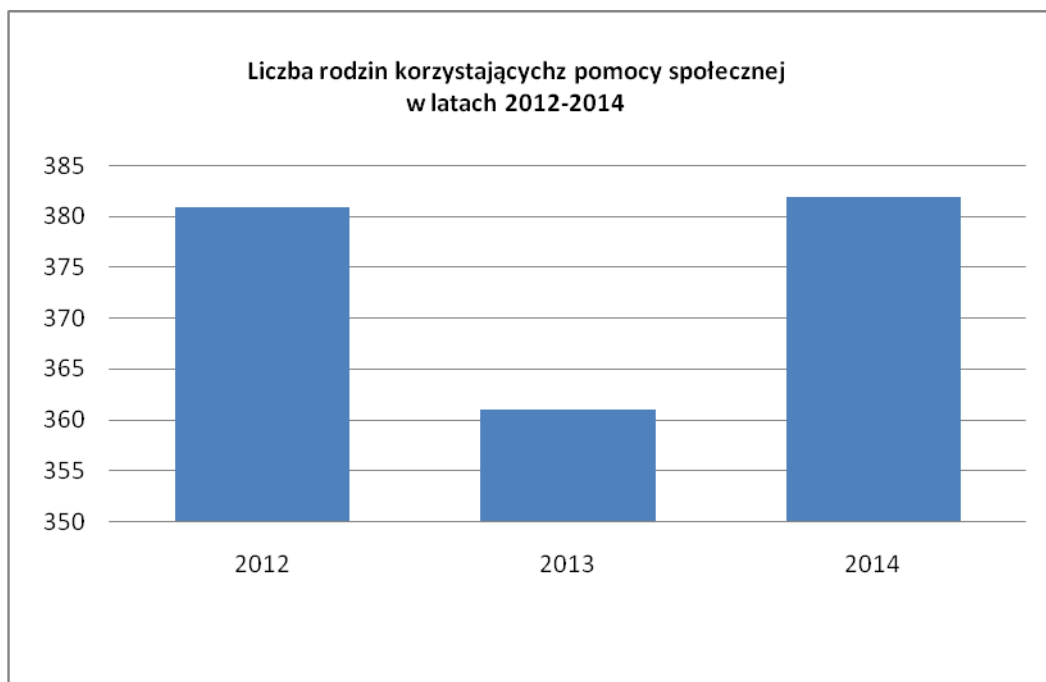

W realizacji zadań pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej mając na względzie realizowanie integracji społecznej i jej polityki współdziała z:

- placówkami służby zdrowia,
- prokuraturą,
- sądem rodzinnym,
- organizacjami społecznymi,
- parafiami
- policją,
- szkołami,
- sołtysami,
- radnymi,
- Gminną Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Stowarzyszeniami,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

5.3.2 Rodziny korzystające z pomocy społecznej.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2012 – 2014

Powyższy wykres ilustruje na jakim poziomie utrzymuje się liczba rodzin korzystających z pomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej jest jednostką organizacyjną Gminy Padew Narodowa powołaną do realizowania zadań z zakresu pomocy społecznej. Kadre Ośrodka Pomocy Społecznej stanowi kierownik, główna księgowa oraz 5 pracowników realizujących zadania pomocy społecznej, dodatków mieszkaniowych, stypendiów, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz zadania wyznaczone przez Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, Gminny Program na Rzecz Aktywności Osób Starszych w Padwi Narodowej na lata 2015-2020, Gminny Program Wspierania

Rodziny, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Padew Narodowa na lata 2015-2020.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zadania zleczone, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ponadto udziela pomocy w formie pracy socjalnej. Głównym celem jest wspieranie osób i rodzin w zakresie zwiększania możliwości normalnego funkcjonowania w społeczeństwie oraz pomoc w odzyskaniu zdolności do samodzielnego kierowania swym życiem.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej od roku 2008 realizował projekt systemowy pn. „Czas na aktywność w Gminie Padew Narodowa” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2015, Poddziałanie 7.1.1, Działanie 7.1, Priorytet VII – „Promocja integracji społecznej”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W okresie 7 lat realizacji w projekcie wzięło udział 53 osoby, które zdobyły nowe kwalifikacje zawodowe. Uczestnicy mieli okazję wziąć udział w warsztatach kompetencji społecznych, warsztatach z zakresu metod i technik aktywnego poszukiwania pracy, warsztatach Racjonalnej Terapii Zachowania oraz ukończyć szkolenia zawodowe. Uczestnicy projektu otrzymali Certyfikaty ukończenia szkoleń zawodowych, nabywając nowe kwalifikacje i umiejętności zawodowe co zwiększyło ich szanse na znalezienie zatrudnienia. Połowa z nich tj. 27 osób zmieniła swoją sytuację życiową i materialną, otrzymując zatrudnienie.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej kierowane są do osób i rodzin, dla których zaspokojenie podstawowych potrzeb w oparciu o własne możliwości stało się z różnych przyczyn niemożliwe.

5.3.3 Ubóstwo.

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Ubóstwo definiowane jest w różnorodny sposób. W Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Padwi Narodowej zostały przyjęte następujące definicje ubóstwa. Ubóstwo to „ (...) brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda, niedostatek, (...) ale również nędza, czyli stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki rodzinnej lub grupy społecznej”⁴

Ubóstwo to również „ (...) zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny.”⁵

Wyróżnić można ubóstwo absolutne i ubóstwo względne.

„Ubóstwo absolutne to stan niezaspokojenia potrzeb uznawanych w danym społeczeństwie i czasie za minimalne.”⁶

„Ubóstwo względne dotyczy jednostki i rodziny, których zasoby w danym czasie w istotny sposób spadają poniżej zasobów będących w dyspozycji przeciętnej jednostki lub rodziny w społeczeństwie, do którego należą.”⁷

⁴ J. Auleytner, K. Głębińska, Polityka społeczna – pomiędzy opiekuńczością a pomocniczością, WSP Towarzystwa Wiedzy Powszechnej w Warszawie, Warszawa 2000, s.236

⁵ Encyklopedia PWN, Warszawa 1997, s.526,

⁶ red. W.Toczyński, Natura i kwestia ubóstwa, Gdańsk 1991, s.12

⁷ red. W.Toczyński, Natura i kwestia ubóstwa, Gdańsk 1991, s.15

Z kwestią ubóstwa związane są pojęcia minimum socjalnego i minimum egzystencji. Minimum egzystencji to minimum biologiczne, które wyznacza dolną granicę ubóstwa. Minimum socjalne, to najniższy koszt dóbr i usług, niezbędnych do zaspokojenia potrzeb biologicznych i elementarnych tzw. potrzeb wyższego rzędu. Minimum socjalne wyznacza górną granicę ubóstwa.⁸

b) Podstawowe założenia:

„Pomoc społeczna w Polsce jest tym działem zabezpieczenia społecznego, które stanowi dopełnienie sieci bezpieczeństwa socjalnego w sytuacjach wystąpienia ubóstwa, któremu jednocześnie towarzyszy występowanie innych trudnych problemów socjalnych, których nie udało się rozwiązać w ramach ubezpieczenia społecznego. Problemy te zostały zdefiniowane w ustawie o pomocy społecznej.”

Tak więc osoba uboga może otrzymać wsparcie materialne z Ośrodka Pomocy Społecznej wtedy, gdy jej trudna sytuacja dochodowa związana jest z co najmniej jednym trudnym problemem socjalnym takim jak: bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność, sieroctwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm, narkomania, sytuacja kryzysowa, zdarzenie losowe.⁹

c) Ubóstwo wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej:

Z badań empirycznych wynika, że w Polsce najbardziej zagrożone ubóstwem są osoby, których jedynym dochodem są zasiłki z pomocy społecznej.

Na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej kwestia ubóstwa w Gminie Padew Narodowa przedstawia poniższe zestawienie tabelaryczne:

Rozkład dysfunkcji ubóstwa na poszczególne sołectwa Gminy Padew Narodowa prezentuje

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dysfunkcją ubóstwa			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	73	32	32	57,03	27,12	24,81
Domacyny	25	25	27	4	4	4	16,00	16,00	14,81
Rożniaty	17	15	15	3	3	3	17,65	20,00	20,00

⁸ red. S.Golinowski, Polska bieda. Kryteria, ocena, przeciwdziałanie, Warszawa 1996,

⁹ Ustawa o pomocy społecznej, Art.7,

Pierzchno	6	8	8	2	2	2	33,33	25,00	25,00
Kębtów	33	34	35	9	8	9	27,27	23,53	25,71
Zachwiejów	19	17	17	4	4	4	21,05	23,53	23,53
Zaduszniaki	26	24	26	3	3	3	11,54	12,50	11,54
Przykop	17	16	16	2	2	2	11,74	12,50	12,50
Zarównie	35	30	35	11	10	11	31,43	33,33	31,43
Babule	20	21	21	6	5	6	30,00	23,81	28,57
Wojków	36	36	36	9	11	10	25,00	30,56	27,78
Piechoty	19	17	17	5	4	4	26,32	23,53	23,52
RAZEM:	381	361	382	131	88	90	34,38	24,38	23,56

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. danych z 31. XII. 2012, 31. XII. 2013, 31. XII. 2014 roku.

Jak wynika z tabeli najwięcej klientów pomocy społecznej dotkniętych ubóstwem na przełomie lat 2012 – 2014 zamieszkuje na terenie Padwi Narodowej, zaś problem ubóstwa w każdej wsi występuje w mniejszym lub większym stopniu i zależy również od liczby mieszkańców danego sołectwa. W pewnych sytuacjach można mówić o dziedziczeniu biedy, ale dziedziczenie to ma charakter nie znaczący bez cech szerszego zjawiska.

5.3.4 Bezrobocie.

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Padew Narodowa w obszarze pomocy społecznej na lata 2016 – 2020 przyjęto następujące definicje bezrobocia i bezrobotnego.

Bezrobocie, jako problem społeczny to „ (...) zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające brak pracy zawodowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia.”¹⁰

Za osobę bezrobotną uważa się „ (...) osobę (...) nie zatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującego w danym zawodzie lub służbie (...), nie uczącą się w szkole w systemie dziennym, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy....”¹¹

¹⁰ Elżbieta Trafalek, Bezrobocie jako zjawisko towarzyszące gospodarce wolnorynkowej, (w:) „Praca socjalna”, Nr 1 z 2000r.

¹¹ Art.2,ust.1,pkt 2, Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. z 2015 r.,poz.149 z późn. zm

b) Podstawowe założenia:

Z badań, prowadzonych w Polsce nad bezrobociem wynika, że bezrobocie w rodzinach jest główną przyczyną drastycznego obniżenia się ich dochodów i w efekcie ubóstwa. To z kolei powoduje powstanie szeregu dalszych problemów w rodzinach, takich jak: konflikty, napięcia, uzależnienia. Osoby bezrobotne i ich rodziny są jedną z grup społecznych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu, wynika, że grupami szczególnie zagrożonymi bezrobociem w powiecie mieleckim są: młodzież oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

Działania, podejmowane przez różne instytucje i organizacje dla rozwiązywania problemu bezrobocia muszą być zintegrowane. Potrzebne jest wdrażanie programów, co najmniej na poziomie regionalnym, a często nawet ogólnokrajowym.

c) Rozmiary bezrobocia i analiza danych:

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2014r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu zarejestrowanych było **286** bezrobotnych, w tym **145** kobiet zamieszkałych w gminie Padew Narodowa. Spośród bezrobotnych mieszkańców gminy Padew Narodowa, 25 osób posiadało prawo do zasiłku, w tym 13 to kobiety.

Stopa bezrobocia dla kraju wynosiła **7,9%**; dla województwa podkarpackiego: **12,7%**, a dla powiatu mieleckiego **10,6%**.

Warto prześledzić jak zmieniała się liczba bezrobotnych w gminie Padew Narodowa w ostatnich trzech latach. Przedstawia to poniższa tabela.

wyszczególnienie	Bezrobotni wg pozostawania bez pracy		
	2012	2013	2014
Do 1 miesiąca	34	32	28
1 - 3	57	60	49
3 - 6	61	49	51
6 -12	33	50	44
12 - 24	40	46	42
Powyżej 24 m-cy	83	64	72
razem			

wyszczególnienie	Bezrobotni wg wieku		
	2012	2013	2014
Grupa wiekowa 18-24	76	70	61
Grupa wiekowa 25-34	97	87	93

Grupa wiekowa 35-44	64	66	56
Grupa wiekowa 45-54	50	52	48
Grupa wiekowa 55-59	8	12	18
Grupa wiekowa powyżej60 lat	13	14	10
Razem			

wyszczególnienie	Bezrobotni wg wykształcenia		
	2012	2013	2014
Wyższe	45	42	44
Policealne i średnie zawodowe	61	57	58
Średnie ogólnokształcące	26	32	26
Zasadnicze zawodowe	110	116	103
Gimnazjalne i poniżej	66	54	55
Razem			

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu

Z gminy Padew Narodowa na koniec 2012 roku zarejestrowanych było 310 bezrobotnych. Tylko 25 z nich miało prawo do zasiłku. Większość zarejestrowanych bezrobotnych w roku 2012 to mężczyźni – 160 (ponad 51,60 % ogółu zarejestrowanych), z których tylko 21 było uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych. Natomiast w końcu 2013 roku zarejestrowanych było 304 bezrobotnych, w tym 139 to kobiety (ponad 45,72 % ogółu zarejestrowanych). Porównując to ze stanem na koniec grudnia 2014r. liczba zarejestrowanych to 286 osób w tym 145 kobiet (ponad 50 % ogółu zarejestrowanych), można stwierdzić, że poziom bezrobocia się zmniejszył. Jest to jednak poziom statystyczny, gdyż ciągle mamy do czynienia z tzw. ukrytym bezrobociem. Wśród osób bezrobotnych są również niepełnosprawni. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Mielcu w końcu 2014 roku zarejestrowanych było 4 niepełnosprawnych mieszkańców gminy Padew Narodowa, wśród nich nie było kobiety.

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy ma wykształcenie zasadnicze zawodowe, oraz policealne i średnie zawodowe.

Rodziny z dysfunkcją bezrobocia – klienci Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, z uwzględnieniem sołectw

Sołectwa	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			W tym z dysfunkcją bezrobocia			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	30	21	14	23,44	17,80	10,85
Domacyny	25	25	27	5	6	5	20,00	24,00	18,52
Rożniaty	17	15	15	6	4	4	35,29	26,67	26,67
Pierzchne	6	8	8	4	3	3	66,67	37,50	37,50
Kębtów	33	34	35	5	6	5	15,15	17,65	14,29
Zachwiejów	19	17	17	5	5	4	26,32	29,41	23,53
Zaduszniaki	26	24	26	5	4	3	19,23	16,67	11,54
Przykop	17	16	16	3	3	3	17,65	18,75	18,75
Zarównie	35	30	35	12	11	10	34,29	36,67	28,57
Babule	20	21	21	5	4	4	25,00	19,05	19,05
Wojków	36	36	36	12	12	10	33,33	33,33	27,78
Piechoty	19	17	17	6	5	5	31,58	29,41	29,41
RAZEM	381	361	382	98	84	70	25,72	23,27	18,32

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2012, 31. XII. 2013, 31. XII. 2014 roku.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można sformułować następujące wnioski:

- dysfunkcja bezrobocia jest znaczącą przyczyną trudnej sytuacji życiowej rodzin i osób (klientów pomocy społecznej) w gminie Padew Narodowa,
- najwięcej rodzin, w których występuje bezrobocie (średnio w ciągu badanych lat 2012 – 2014) jest w Pierzchnym – 47,22 % ogółu rodzin, korzystających z pomocy społecznej.
- bezrobocie jest również dużym problemem w Zarówniu i Wojkowie. Zdecydowana większość bezrobotnych, to osoby urodzone w latach 80-tych i 70-tych. Najmniej osób bezrobotnych urodziło się w latach 50-tych.

5.3.5 Długotrwała choroba.

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Długotrwała choroba, definiowana również, jako choroba przewlekła to jedna z bardzo częstych przyczyn trudnej sytuacji życiowej osoby i rodziny. Dysfunkcja ta dotyczy bezpośrednio przede wszystkim osób starszych, choć zdarzają się przypadki chorób u ludzi w średnim wieku czy młodych.

Długotrwała choroba to „(...) dolegliwość bądź stan patologiczny, który utrzymuje się przez dłuższy czas i który będzie trwał nadal ... Do głównych cech choroby przewlekłej należą: długotrwałość, łagodniejszy niż w stanie ostrym przebieg, pogorszenie sprawności pacjenta, nieodwracalność zmian patologicznych i niepomyślne rokowania, a także następstwa psychospołeczne; osoby chorujące przewlekłe wymagają długotrwałej opieki lekarskiej, pielęgniarskiej i/ lub rehabilitacji.¹²

b) Podstawowe założenia:

Nie ma okresu w życiu człowieka, w którym nie byłby narażony na utratę zdrowia. Powody utraty zdrowia są różne. Czasem choroby są skutkiem niedbałości o własne zdrowie, czasami efektem sytuacji i warunków życia w rodzinie, często jednak pojawiają się w okresie starości. Zauważyć trzeba, że starość nie jest chorobą, choć zdrowie w tym okresie życia człowieka bywa coraz słabsze. W wieku powyżej 85 lat, od 80% do 90% wymaga pomocy i opieki bardzo często codziennej – w zaspokajaniu potrzeb podstawowych.

Pomoc i opiekę powinna świadczyć rodzina. Choć czasami choroba dezorganizuje życie rodziny i wtedy potrzebne jest jej wsparcie socjalne i psychologiczne. Jednak, kiedy rodziny nie ma, lub kiedy rodzina nie może, a czasem nie chce, opiekować się chorą osobą – niezbędne jest organizowanie opieki. Najlepszą, najefektywniejszą i stosunkowo tanią formą wsparcia jest organizowanie usług opiekuńczych w domu chorego.

Kiedy osoba chora wymaga całodobowej opieki organizowana jest pomoc instytucjonalna – w domu pomocy społecznej, w tym również w rodzinnym domu pomocy oraz w zakładach pielęgnacyjno – opiekuńczych. Z uwagi na ubożenie społeczeństwa dużym problemem dla chorych osób oraz ich rodzin są trudności z realizacją recept, na co nie zawsze starcza pieniędzy.

c) Rozmiary problemu w Polsce:

Głównymi zagrożeniami dla życia i zdrowia ludzi w Polsce stanowią choroby układu krążenia, nowotwory złośliwe i zatrucia – łącznie powodują 75% ogółu zgonów. Wśród chorób układu krążenia najpowszechniejsze to: choroba wieńcowa, nadciśnienie tętnicze i zawał serca. Choroby nowotworowe wykazują od lat tendencję wzrostową. Corocznie z tej przyczyny umiera w Polsce około 80 tys. ludzi.

d) Długotrwała choroba wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej

Dane dotyczące dysfunkcji długotrwałej choroby w rodzinach korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej prezentuje poniższa tabela.

¹² red. Krożek – Lesiak, Rodzina w wielkim mieście, jej problemy i sposoby ich rozwiązywania, Zabrze 1998, s.50,

Dysfunkcja długotrwałej choroby wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na sołectwa.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dysfunkcją długotrwałej choroby			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	5	7	7	3,90	5,93	5,43
Domacyny	25	25	27	2	2	2	8,00	8,00	7,41
Roźniaty	17	15	15	4	2	2	23,52	13,33	13,33
Pierzchne	6	8	8	1	1	1	16,67	12,50	12,50
Kębtów	33	34	35	1	1	1	3,03	2,94	2,86
Zachwiejów	19	17	17	3	2	2	15,79	11,76	11,76
Zaduszniki	26	24	26	0	0	0	0,00	0,00	0,00
Przykop	17	16	16	1	2	2	5,88	12,50	12,50
Zarównie	35	30	35	2	2	2	5,71	6,67	5,71
Babule	20	21	21	1	1	1	5,00	4,76	4,76
Wojków	36	36	36	3	3	4	8,33	8,33	11,11
Piechoty	19	17	17	2	2	1	10,53	11,76	5,88
RAZEM	381	361	382	25	25	25	6,56	6,93	6,54

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2012, 31. XII. 2013, 31. XII. 2014 roku.

Najwięcej rodzin z dysfunkcją długotrwałej choroby jest w Roźniatach – średnio w latach 2012 – 2014 16,73% ogółu rodzin – klientów pomocy społecznej. Dysfunkcja długotrwałej choroby wśród klientów pomocy społecznej nie występuje w Zadusznikach.

Na terenie gminy Padew Narodowa w Roźniatach funkcjonuje Zakład Pielęgnacyjno - Opiekuńczy dla osób przewlekle chorych. Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej pomaga w skompletowaniu dokumentów do tego zakładu. W listopadzie 2014 firma VITA –SPES s.j. rozpoczęła działalność jaką jest prowadzenie hospicjum stacjonarnego w miejscowości Babule.

W chwili obecnej już przyjmuje pensjonariuszy. W Mielcu funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej przeznaczony dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych fizycznie. Placówka dysponuje 140 miejscami.

5.3.6 Niepełnosprawność.

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Definicje obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej uwzględniają trzy wymiary niepełnosprawności:

- 1) Fizyczny, psychiczny lub anatomiczny uszczerbek na zdrowiu.
- 2) Zakłócenie zdolności normalnego życia.
- 3) Wpływ czynników socjo – kulturowych, powodujących wykluczenie społeczne.

Definicja (zawarta w ustawie o pomocy społecznej) określa, że niepełnosprawność „...oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji.”

b) Podstawowe założenia.

Niepełnosprawność jest problemem społecznym, który jest również w obszarze zainteresowań powiatu. Duża część zadań z zakresu łagodzenia skutków niepełnosprawności realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Podejmując działania na rzecz osób niepełnosprawnych trzeba pamiętać, że:

- Osoby niepełnosprawne mają prawo do samodzielnego, niezależnego i aktywnego życia.
- Działania podejmowane na rzecz osób niepełnosprawnych muszą uwzględniać prawo tych osób do dokonywania samodzielnych wyborów życiowych. Działania muszą być prowadzone z poszanowaniem godności osobowej i suwerenności osób niepełnosprawnych.
- Osoby niepełnosprawne mają prawo do uzyskania pomocy i niezbędnych środków dla wyrównania szans w korzystaniu z przysługujących im praw.

c) Rozmiary problemu niepełnosprawności oraz działania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych:

Z terenu Gminy Padew Narodowa jedna osoba otrzymała PCPR w roku 2013 dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w wysokości 1.888 zł, zaś w roku 2014 również 1 osoba na kwotę 3.391 zł. Dofinansowaniem powiatu do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów objęto w powiecie mieleckim w 2014r. 1412 osób fizycznych. Z Gminy Padew Narodowa z tego typu dofinansowania w roku 2014 skorzystało 56, mieszkańców na łączną kwotę 37.205,24 zł.

Powyższe dane pozyskane zostały z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mielcu.

Niepełnosprawność wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na sołectwa.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z dysfunkcją niepełnosprawności			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	29	29	29	22,66	24,58	22,48
Domacyny	25	25	27	10	10	11	40,00	40,00	40,74
Rożniaty	17	15	15	5	6	6	29,41	40,00	40,0
Pierzchne	6	8	8	2	4	4	33,33	50,00	50,00
Kębtów	33	34	35	6	6	7	18,18	17,65	20,00
Zachwiejów	19	17	17	1	1	1	5,26	5,88	5,88
Zaduszniki	26	24	26	4	4	4	15,38	16,67	15,38
Przykop	17	16	16	10	8	9	58,82	50,00	56,25
Zarównie	35	30	35	4	5	5	11,43	16,67	14,29
Babule	20	21	21	3	3	3	15,00	14,29	14,29
Wojków	36	36	36	8	8	8	22,22	22,22	22,22
Piechoty	19	17	17	2	2	2	10,52	11,76	11,76
RAZEM	381	361	382	84	86	89	22,05	23,82	23,30

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2012, 31. XII. 2013, 31. XII. 2014 roku.

Z danych tabelarycznych wynika, że dysfunkcja niepełnosprawności dotyczy średnio 23,06 % rodzin korzystających z pomocy społecznej. Najwięcej rodzin z dysfunkcją niepełnosprawności mieszka w Przykopie – średnio (lata 2012 – 2014) 55,02 % ogółu rodzin, które są klientami pomocy społecznej.

W gminie Padew Narodowa od kilkunastu lat w grudniu organizowana jest integracyjna impreza kulturalna dla osób niepełnosprawnych pn. „Igraszki Mikołajkowe”, W imprezie tej uczestniczy rocznie od 50 do 70 osób niepełnosprawnych z terenu całej Gminy.

5.3.7 Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

a) Zdefiniowanie podstawowych pojęć:

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, jako dysfunkcja, może być podstawą do udzielenia rodzinie pomocy. W teorii pracy socjalnej brak jest definicji tego problemu. Jednak z praktyki pracy socjalnej wynika, że do tej kategorii możemy zaliczyć rodziny, które:

- nie potrafią zaspokoić podstawowych potrzeb dzieci,

- nie potrafią skutecznie oddziaływać wychowawczo na swoje dzieci,
- nie potrafią gospodarować posiadanymi zasobami i środkami,
- ze względu na wiek, wykształcenie i sytuację rodzinną – nie potrafią załatwić swoich spraw.

b) Podstawowe założenia:

„Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.”¹³ Zadaniem pomocy społecznej jest „(...) podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.”¹⁴

Bezradność może być wynikiem splotu wielu problemów takich jak: niewłaściwe przekazywanie tradycji kulturowych i rodzinnych, ubożenie rodzin, czy też bezrobocie. Ustawa o pomocy społecznej wskazuje, że pomocy udziela się z powodu bezradności rodziny, szczególnie rodzinom niepełnym i wielodzietnym¹⁵

Dysfunkcja bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wśród klientów pomocy społecznej w Padwi Narodowej:

Z doświadczenia pracy socjalnej wynika, że oczywiście nie we wszystkich rodzinach niepełnych i wielodzietnych, które są klientami pomocy społecznej, występuje dysfunkcja bezradności. Badania jednak wskazują, że rodziny te są w grupie ryzyka zagrożenia tym problemem. Dlatego też charakterystyka rodzin niepełnych i wielodzietnych prezentowana jest w tej części diagnozy problemów społecznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej zdiagnozował dysfunkcję bezradności w 38 rodzinach korzystających z pomocy. Charakterystykę rodzin z dysfunkcją bezradności prezentuje

Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego wśród klientów pomocy społecznej w Padwi Narodowej, z podziałem na sołectwa

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			Z dysfunkcją bezradności			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	16	14	15	12,50	11,86	11,63
Domacyny	25	25	27	4	4	7	16,00	16,00	25,93
Rożniaty	17	15	15	4	3	5	23,53	20,00	33,33
Pierzchne	6	8	8	1	1	1	16,67	12,50	12,50

¹³ Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004r., Art.2,ust.1,

¹⁴ Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004r., Art.3,ust.2,

¹⁵ Ustawa o pomocy społecznej z 12 marca 2004r., Art.7,ppkt 9

Kębtów	33	34	35	4	4	6	12,12	11,76	17,14
Zachwiejów	19	17	17	3	3	3	15,80	17,65	17,65
Zaduszniki	26	24	26	4	4	5	15,38	16,67	19,23
Przykop	17	16	16	2	2	2	11,76	12,50	12,50
Zarównie	35	30	35	7	9	10	20,00	30,00	28,57
Babule	20	21	21	4	3	3	20,00	14,29	14,29
Wojków	36	36	36	4	4	5	11,11	11,11	15,89
Piechoty	19	17	17	2	2	2	10,53	11,76	11,76
RAZEM	381	361	382	55	53	64	14,44	14,68	16,75

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na koniec 2012, 2013, 2014 roku.

Jak wynika z prezentowanych danych kwestia bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jest ważnym problemem społecznym w Rożniatych. Dysfunkcja bezradności występuje (średnio w ciągu trzech lat) u 15,29 % rodzin korzystających z pomocy.

5.3.8 Przemoc w rodzinie.

a) zdefiniowanie podstawowych pojęć

Przemocą w rodzinie określane jest „każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienie i szkody” [Nowakowska, 2008, s. 21].

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

b) Podstawowe założenia

Problem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Padew Narodowa obecnie jest zjawiskiem dużym i nie należy go marginalizować i przemilczać tego problemu. Do najczęstszych przejawów przemocy na terenie Gminy Padew Narodowa należą awantury domowe, najczęściej pod wpływem alkoholu, pobicia, poniżania, wyzwiska, zastraszanie, przemoc ekonomiczna itp. Ofiarami są zwykle współmałżonkowie, osoby starsze, pośrednio dzieci będące często świadkami przemocy domowej.

Najczęściej podejmowane działania Ośrodka Pomocy Społecznej to działania interwencyjne w oparciu o Procedurę „Niebieskie Karty”; informacja, edukacja, wsparcie emocjonalne, świadczenia pieniężne, informacja o możliwości skorzystania z pomocy innych instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie.

Przemoc w rodzinie wśród klientów Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej z podziałem na sołectwa.

Sołectwo	Rodziny korzystające z pomocy								
	Ogółem			w tym z przemocą w rodzinie			%		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Padew Narodowa	128	118	129	0	1	8	0	0,85	6,20
Domacyny	25	25	27	0	0	0	0	0	0
Rożniaty	17	15	15	0	0	1	0	0	6,67
Pierzchne	6	8	8	0	0	0	0	0	0
Kębtów	33	34	35	0	0	3	0	0	8,57
Zachwiejów	19	17	17	0	0	1	0	0	5,88
Zaduszniaki	26	24	26	0	0	1	0	0	3,85
Przykop	17	16	16	0	0	1	0	0	6,25
Zarównie	35	30	35	0	0	0	0	0	0
Babule	20	21	21	0	1	1	0	4,76	4,76
Wojków	36	36	36	0	0	0	0	0	0
Piechoty	19	17	17	0	0	0	0	0	0
RAZEM	381	361	382	0	2	16	0	2,81	5,35

Źródło: Opracowanie własne Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej na podst. Danych z 31. XII. 2012, 31. XII. 2013, 31. XII. 2014 roku.

Jak wynika z prezentowanych danych przemoc w rodzinie jest narastającym problemem społecznym w gminie Padew Narodowa. Dysfunkcja przemocy w rodzinie występuje (średnio w ciągu trzech lat) u 0,12 % rodzin korzystających z pomocy.

5.3.9 Inne dysfunkcje w rodzinach klientów pomocy społecznej w Gminie Padew Narodowa.

UZALEŻNIENIE OD ALKOHOLU I PRZEMOC W RODZINACH:

Uzależnienie od alkoholu stanowi ważny problem społeczny kraju jak również gminy Padew Narodowa. Faktem jest, że prawie każda interwencja rodzinna przeprowadzana przez Policję ma związek z nadużywaniem alkoholu. Większość przypadków znęcania się nad rodziną popełnianych jest pod wpływem alkoholu. Picie alkoholu, na różne sposoby obniża parametry zdrowotności całej społeczności lokalnej.

Szkody wynikające z nadużywania alkoholu występują w bardzo różnych obszarach polskiej rzeczywistości. Nie można ich uniknąć, ale można zmniejszać ich rozmiary i dotkliwość. Do najważniejszych problemów wynikających ze spożywania i nadużywania alkoholu można zaliczyć:

- samozniszczenie osób uzależnionych od alkoholu – doznają bardzo poważnych szkód zdrowotnych prowadzących do przedwczesnej śmierci
- szkody zdrowotne - osoby leczą się z powodu różnych chorób u lekarzy specjalistów, leczenie jest mniej efektywne, co zwiększa szkody zdrowotne i koszty świadczeń zdrowotnych.

Mężczyźni piją ponad trzykrotnie więcej niż kobiety. Najmniej piją osoby najstarsze, po sześćdziesiątym piątym roku życia i najmłodszy przed trzydziestką. Do grup o najwyższym stopniu spożycia alkoholu wśród mężczyzn zaliczają się osoby w wieku 40-49 lat, mieszkańcy wsi, robotnicy niewykwalifikowani oraz bezrobotni.

Wśród kobiet najwyższe spożycie odnotowano u osób legitymujących się wyższym wykształceniem, osób z w rodzin nowej klasy średniej i niewierzących lub wierzących, ale niepraktykujących. Badania wskazują na spadek udziału wódki oraz wzrost udziału piwa w globalnym spożyciu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek realizowania – jako zadania własnego gminy – przedsięwzięć, które mają na celu zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zmniejszanie tych, które aktualnie już występują. Dokumentami określającym zakres i formę podejmowanych zadań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii i Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie -uchwalane przez Radę Gminy .

Najważniejsze cele wynikające z tych programów to:

1. Dążenie do zmniejszenia rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych w gminie, tworzenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
2. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych szczególnie poprzez działania profilaktyczne wśród młodzieży.
3. Konstruowanie, propagowanie i stałe utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia oraz promocja podstaw pro-abstynenckich.
4. Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnienie polegające w szczególności na zwiększeniu dostępności pomocy psychospołecznej i prawnej, przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.
5. Edukacja publiczna poprzez promocję zdrowego stylu życia , trzeźwości.

Wymienione cele służą utrwalaniu w lokalnej społeczności modelu „zdrowego i trzeźwego stylu życia” u osób uzależnionych, współuzależnionych lub zagrożonych. Cele te realizowane są poprzez działalność profilaktyczną prowadzoną wśród młodzieży, poprzez finansowanie imprez sportowych, rekreacyjnych, kulturalnych, a także poprzez motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia leczenia odwykowego.

Na uwagę zasługuje fakt, że na przestrzeni ostatnich lat wzrosła liczba mieszkańców gminy podejmujących dobrowolne leczenie odwykowe. Nastąpiła również poprawa w zakresie świadomości społeczeństwa nt. uzależnień, w tym możliwości leczenia i szukania profesjonalnej pomocy.

Zgodnie z Programami priorytetowo traktowana jest profilaktyka szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Kierunkami działania w tej sprawie są:

1. Udzielanie rodzinom w których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej. Pomoc dzieciom z tych rodzin w formie dofinansowania do zakupu podręczników ,

- udziału w " zielonych szkołach ", specjalistycznych obozach profilaktyczno – terapeutycznych, wycieczkach, organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych (finansowanie trenerów).
2. Prowadzenie przez szkoły profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności wśród dzieci i młodzieży poprzez prezentację spektakli profilaktycznych pokazujących istniejące zagrożenia i uczących odmawiania.
 3. Podejmowanie na wniosek działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dot. reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi w gminie. Prowadzenie profilaktycznych działań na rzecz zlikwidowania możliwości zakupu i spożycia alkoholu poprzez nieletnich i nietrzeźwych.
 4. Rozwijanie systemu wsparcia dla ofiar przemocy domowej oraz dzieci i młodzieży z problemami poprzez współpracę z Policją, pracownikami socjalnymi, pedagogiem, kuratorem sądowym, pracownikami służby zdrowia oraz wyspecjalizowanymi placówkami i służbami. Wspieranie terapii uzależnienia od alkoholu w rodzinach oraz wskazywanie i promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
 5. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu informowanie o skuteczności zorganizowanych form pomocy.
 6. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, udzielanie pomocy leczącym się alkoholikom, kierowanie na badania przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia itp.
 7. Organizowanie czasu wolnego - w szkołach, ośrodku kultury, bibliotekach ,sołectwach, klubie sportowym oraz innych organizacjach i stowarzyszeniach - dzieciom, , młodzieży oraz dorosłym .

Wśród ogółu klientów pomocy społecznej w gminie Padew Narodowa, dysfunkcja uzależnienia od alkoholu występuje w 26 rodzinach, co stanowi 6,81% . W rodzinach tych żyje 106 osób (6,66 % - osób korzystających z pomocy społecznej). W roku 2014 z terenu gminy Padew Narodowa 2 osoby podjęły leczenie choroby alkoholowej.

TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO.

W Padwi Narodowej w roku 2014 wśród osób korzystających z pomocy społecznej dwie osoby miały trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

OCHRONA MACIERZYŃSTW

W latach 2012 - 2014 żadna z osób korzystająca z pomocy społecznej nie wymagała udzielenia wsparcia w zakresie ochrony macierzyństwa.

BEZDOMNOŚĆ

Na terenie gminy Padew Narodowa nie pojawia się problem bezdomności.

6. Diagnoza warunków życia mieszkańców oraz istniejących problemów społecznych w Gminie Padew Narodowa – ankiety.

Ze względu na fakt, iż większa część informacji ma charakter danych statystycznych dokonano dodatkowo badania ankietowego wśród członków zespołu powołanego ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2016-2020. Wyniki badań przedstawiają się następująco. Na zadane pytanie dotyczące oceny jakości życia w gminie udzielone zostały odpowiedzi:

Cecha	Ocena
Lokalny rynek pracy	Przeciętne i dobre
Opieka społeczna	Dobre i bardzo dobre
Opieka zdrowotna	Dobre
Bezpieczeństwo mieszkańców	Dobre
Edukacja przedszkolna	Bardzo dobre i dobre
Szkolnictwo podstawowe	Dobre i bardzo dobre
Szkolnictwo gimnazjalne	Dobre i bardzo dobre
Dostępność do kultury i rozrywki	Bardzo dobre
Dostępność do sportu i rekreacji	Bardzo dobre i przeciętne
Stan dróg	Dobre i przeciętne
Stan środowiska naturalnego	Dobre i przeciętne
Dostęp do Internetu	Dobre i przeciętne

W kolejnym etapie respondenci zostali poproszeni o wskazanie, który z problemów jest najważniejszy i wymaga pilnego rozwiązania. Tutaj zostały udzielone następujące odpowiedzi:

Cecha	Ocena
Brak miejsc pracy	Ważne/najważniejsze
Zły stan dróg	Ważne
Słaby dostęp do opieki medycznej	Najważniejsze
Słabo rozwinięta baza turystyczna i rekreacyjno-wypoczynkowa	Ważne

Z udzielonych odpowiedzi wynika, że każdy ze wskazanych problemów wymaga rozwiązania w mniejszym bądź większym zakresie. Najważniejszym okazał się jednak słaby dostęp do opieki medycznej (najprawdopodobniej chodzi o usługi specjalistyczne). Respondenci wskazali również, iż dotkliwym problemem jest brak miejsc pracy (głównie nowych).

Z kolei na pytanie, które z problemów należałoby rozwiązać w pierwszej kolejności ankietowani odpowiedzieli:

Cecha	ocena
Bezrobocie	Najważniejsze
Alkoholizm	ważne
Narkomania	Ważne/mało ważne
Mała aktywność środowisk lokalnych	Ważne
Emigracja młodych i dobrze wykształconych osób	Najważniejsze

Dla mieszkańców najbardziej dotkliwym zjawiskiem społecznym jest migracja, na co wpływ ma szereg czynników makroekonomicznych. Niestety na te czynniki gmina nie ma większego wpływu i trudno byłoby oczekiwać na jakieś szersze działania ze strony gminy by zniwelować to negatywne zjawisko. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ma ono wpływ na inne problematyczne kwestie i zagadnienia, z którymi samorząd musi się uporać.

Analizując wyniki pytań odnośnie uzależnień można zauważyć, że ta akurat grupa problemowa nie jest w sposób szczególny widoczna w problematyce społecznej gminy, niemniej na pytania dotyczące powodów uzależnień respondenci wskazali:

Cecha	Ocena
Bezrobocie	Ważne / najważniejsze
Ubóstwo	Mało ważne
Rozpad rodziny	Ważne / najważniejsze
Samotność	Najważniejsze
Stres	Ważne / najważniejsze

Kolejnym z bardzo ważnych zagadnień poruszonym w badaniu ankietowym jest starzejące się społeczeństwo i pojawiające się przy tym problemy społeczne.

Cecha	Ocena
Ubóstwo i bieda	Ważne
Choroby	Najważniejsze
Brak opieki ze strony rodziny	Ważne/najważniejsze
Samotność	Najważniejsze

Najczęstszym wskazaniem w przypadku problemów dotyczących osoby starsze, to choroba, ale również samotność. Ta z kolei może być powiązana z brakiem opieki ze strony rodziny. Dokonując analizy zagadnienia, członkowie zespołu jednoznacznie wskazali, iż w chwili obecnej nie ma żadnej konkretnej oferty będącej odpowiedzią na problemy, z którymi spotykają się seniorzy. Jeśli chodzi o przyczyny występowania negatywnych zjawisk w wychowywaniu dzieci i młodzieży, ankietowani udzielili następujących odpowiedzi:

Cecha	Ocena
Zaniedbania wychowawcze	Najważniejsze
Przemoc w rodzinie	Najważniejsze
Demoralizacja	Najważniejsze

Nasilenie negatywnych zjawisk w wychowywaniu dzieci i młodzieży najprawdopodobniej jest następstwem zerwania więzi rodzinnych na skutek emigracji zarobkowej rodziców (problem tzw. euro-sierot). Można również dopatrywać się tutaj przyczyn zerwania tych więzi, ze strony postępu cywilizacyjnego, który w wielu przypadkach przyczynia się do oderwania zarówno rodziców jak i dzieci, młodzież od realnej rzeczywistości.

W kwestii zagadnień dotyczących ochrony zdrowia respondenci wskazali występujące ograniczenia w dostępie do specjalistycznych usług medycznych, poradni, a także 24 godzinnej opieki medycznej.

Jeśli chodzi o osoby niepełnosprawne, ankietowani wskazali, iż najczęściej borykają się oni z następującymi problemami:

Cecha	Ocena
Bariery architektoniczne	Ważne
Utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych	Najważniejsze
Utrudniony dostęp do usług opiekuńczych	Najważniejsze
Utrudniony dostęp do środków komunikacji	Najważniejsze
Izolacja	Ważne

Ponadto w ankietach wskazano, iż z uwagi na ograniczone dochody takich osób nie mają one możliwości zatrudniać opiekunów, ani tym bardziej dokonywać zakupu specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego.

Wszystkie spostrzeżenia wynikające z analizy informacji zawartych w ankietach należy traktować jako sygnały uzupełniające do diagnozy opartej na danych statystycznych. Osoby biorące udział w badaniu są w stanie na co dzień doświadczać zjawisk zachodzących w ich najbliższym otoczeniu, które to zjawiska bardzo często umykają powszechnym danym publicznym.

7. Podsumowanie

Diagnoza problemów społecznych na terenie Gminy Padew Narodowa została dokonana w oparciu o analizy danych z własnych źródeł, a więc Ośrodka Pomocy Społecznej w Padwi Narodowej, a także dane Powiatowego Urzędu Pracy w Mielcu, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji. Uszczegółowieniem danych stały się informacje pochodzące z ankiet, gdzie również wskazano obszary problemowe wymagające interwencji.

Dokonano analizy mocnych i słabych stron, zagrożeń i szans, a więc analizy SWOT. W związku z powyższym została stworzona możliwość wskazania najważniejszych problemów, co powinno zmotywować władze samorządowe do ich rozwiązania, bądź ograniczenia ich pojawiania się.

Z przeprowadzonej analizy należy zaprogramować działania, które wynikają z istniejących problemów społecznych. Są nimi:

- 1) zwiększająca się liczba osób w wieku poprodukcyjnym stwarza konieczność zapewnienia w najbliższych latach odpowiednich usług wzmacniających i wspierających tę grupę społeczną. Postawa roszczeniowa klientów, bezradność w rozwiązywaniu własnych problemów oraz modelowanie dysfunkcji społecznych,
- 2) zjawisko ukrytego bezrobocia pogłębiające obszary ubóstwa,
- 3) brak motywacji wśród społeczności do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, niewystarczający dostęp do edukacji multimedialnej, niedostatecznie rozwinięta pomoc psychologiczna i pedagogiczna,
- 4) brak oferty dla osób starszych,
- 5) niedostateczna oferta w zakresie specjalistycznych usług medycznych,
- 6) zakłócenia w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny, w związku, z czym narastają problemy opiekuńczo - wychowawcze osłabiające, które powinny być diagnozowane i rozwiązywane. Polepszeniu powinna ulec sytuacja dziecka – zagwarantowanie miejsca i różnych zajęć dla spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież przy wykorzystaniu istniejących zasobów lokalowych i personalnych.
- 7) dysfunkcje opiekuńczo-wychowawcze w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności, które rzutują na wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.

8. Analiza SWOT.

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none">1) Wykształcone społeczeństwo.2) Położenie geograficzne Gminy.3) Walory przyrodnicze (turystyczne).4) Infrastruktura (gazociąg, wodociąg, kanalizacja).5) System edukacji szkolnej (bardzo dobra infrastruktura szkolna).6) Baza lokalowa (w każdym sołectwie Dom Strażaka, Budynek Wielofunkcyjny, świetlica wiejska)7) Tradycje ludowe (kuchnia, produkty rolne)8) Postacie historyczne (Ignacy Łukasiewicz, Maciej Czechura, Franciszek Krempa, Ludwika Uzar – Krysiakowa)9) Prężnie działający Gminny Ośrodek Kultury.10) Liczne obiekty małej architektury (przydrożne kapliczki, krzyże, figury świętych)	<ol style="list-style-type: none">1) Niedostateczne wyposażenie bazy lokalowej (domy wielofunkcyjne w sołectwach).2) Niska aktywność społeczna mieszkańców Gminy.3) Brak zorganizowanego transportu dla dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych.4) Bezrobocie wśród kobiet.5) Wysokie ukryte bezrobocie.6) Problem alkoholizmu.7) Ograniczony dostęp mieszkańców do łączy internetowych.8) Ograniczona wysokość środków na organizację spotkań integracyjnych, imprez okolicznościowych.9) Słaby rozwój przedsiębiorczości na terenie Gminy.10) Rozdrobnienie gospodarstw rolnych.11) Niska dochodowość z produkcji rolnej.12) Brak zainteresowania młodzieży pracą na roli.13) Niski poziom integracji społecznej.14) Rozproszona zabudowa miejscowości15) Brak lokalnych liderów.16) Ograniczony dostęp mieszkańców do specjalistycznej opieki zdrowotnej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none">1) Możliwość pozyskiwania środków z zewnątrz (różnego rodzaju dotacje).2) Obecność w Unii Europejskiej.3) Usytuowanie na terenie Gminy drogi wojewódzkiej Nagnajów – Dębica, linii kolejowej Dębica – Rozwadów, Linii Hutnicza - Szerokotorowa4) Bliskość Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Mielcu.5) Możliwość kształcenia się młodzieży w miejscu zamieszkania (bliskość filii wyższych uczelni w Mielcu i Tarnobrzegu)	<ol style="list-style-type: none">1) Sprzedaż alkoholu osobom nieletnim.2) Zagrożenie patologiami społecznymi.3) Rozbicie rodzin spowodowane emigracją zagraniczną.4) Zjawisko pogłębiającego się ubóstwa.5) Migracja młodego pokolenia mieszkańców Gminy poza granice kraju (emigracja zarobkowa).6) Starzenie się społeczeństwa.7) Zanieczyszczenie środowiska8) Brak motywacji do pracy. (niskie zarobki)

9. Założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2016-2020.

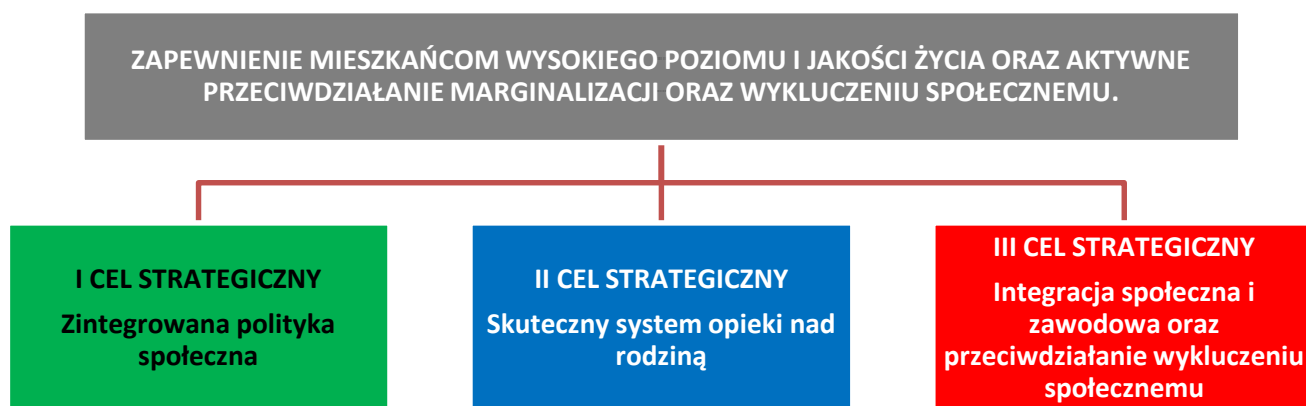
Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Padew Narodowa przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania polityki społecznej w gminie. Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie gminy powinny być: przeciwdziałanie skutkom ukrytego bezrobocia, wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji społecznych, wspieranie działań na rzecz ochrony dzieci i młodzieży, stworzenie systemu wsparcia i opieki dla osób starszych, tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji mieszkańców oraz rozwijanie ich kapitału społecznego.

Misja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Padew Narodowa na lata 2016-2020 brzmi:

ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM WYSOKIEGO POZIOMU I JAKOŚCI ŻYCIA ORAZ AKTYWNE PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI ORAZ WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU.

Powyższe hasło jest wyrazem potrzeby wypracowania wspólnej wizji wszystkich instytucji działających na terenie gminy. Cele szczegółowe oraz wynikające z nich kierunki działań stanowią uszczegółowienie misji oraz mają przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych istniejących w gminie. W strategii zostały również wskazane cele strategiczne oraz wynikające z nich kierunki działań.

Poniższy schemat przedstawia cel główny oraz cele strategiczne wyznaczające kierunki działań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Padew Narodowa na lata 2016-2020.

Realizacja wizji opierać się będzie na realizacji trzech celów strategicznych. Poniżej przedstawiono cele szczegółowe przypisane celom strategicznym wraz z działaniami i harmonogramem

I CEL STRATEGICZNY Zintegrowana polityka społeczna					
I CEL SZCZEGÓŁOWY Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne					
Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Prowadzenie systematycznego monitoringu problemów społecznych oraz analizy istniejących zasobów.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Czy została przygotowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ocena zasobów pomocy społecznej?	Tak	Bez kosztów z budżetu gminy
Prowadzenie analiz dotyczących efektywności, skuteczności oraz trafności udzielanej pomocy.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych.	Czy zostało przygotowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej sprawozdanie z działalności Ośrodka? Czy zostało przygotowane sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego? Czy zostało przygotowane sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych?	Tak Tak Tak	Budżet Gminy
Kontynuowanie działań w zakresie ustawicznego kształcenia kadr.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe, Policja, Służba zdrowia.	Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji Liczba uczestników tych szkoleń	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
Opracowywanie i realizowanie programów i projektów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy, Fundusze strukturalne
I CEL STRATEGICZNY Zintegrowana polityka społeczna					
II CEL SZCZEGÓŁOWY Budowanie szerokiego partnerstwa społecznego					
Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Realizacja Programu Współpracy gminy Pa dew Narodowa z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje Pozarządowe	Liczba organizacji, z którymi została podpisana umowa	Wzrost	Budżet Gminy

Podjęcie działań mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje Pozarządowe	Liczba inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	Wzrost	Budżet Gminy
Promowanie i wspieranie rozwoju wolontariatu wśród mieszkańców.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje Pozarządowe	Liczba osób zainteresowanych wolontariatem	Wzrost	Budżet Gminy
Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych w gminie form pomocy.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje Pozarządowe, Lokalne Media	Liczba przeprowadzanych wśród mieszkańców akcji informacyjnych	Wzrost	Budżet Gminy

II CEL STRATEGICZNY Skuteczny system opieki nad rodziną
I CEL SZCZEGÓŁOWY Skuteczny system opieki nad rodziną i dzieckiem

Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodzin	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym programu (również po uchwaleniu nowego)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe, Placówki Służby Zdrowia, Gminny Ośrodek Kultury, Klub Pracy, Spółdzielnia	Zgodne ze wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w programie	Zgodnie z założeniami ujętymi w programie	Budżet Gminy, Budżet Państwa, środki pozabudżetowe
Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych poprzez dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz prowadzenie pracy socjalnej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zorganizowanych warsztatów Liczba uczestników tych warsztatów	Wzrost	Budżet Gminy
Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Instytucje Kościelne, Organizacje Pozarządowe	Liczba rodzin korzystających ze wsparcia materialnego Liczba osób korzystających z programów dożywiania, w tym liczba dzieci	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy, Budżet Państwa

Rozwój placówek wsparcia dziennego oraz świetlic	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Urząd Gminy	Liczba dzieci korzystających z zajęć w świetlicach	Wzrost	Budżet Gminy
Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Świetlice, Gminny Ośrodek Kultury, Kluby Sportowe, Gminna Biblioteka Publiczna, Organizacje Pozarządowe, Instytucje Kościelne	Liczba i rodzaj zajęć, wydarzeń sportowych, rekreacyjnych i kulturowych Liczba uczestników zajęć i wydarzeń	Wzrost	Budżet Gminy
Rozwijanie i wspieranie sektora organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci i młodzieży	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	Liczba wspieranych organizacji pozarządowych	Wzrost	Budżet Gminy
II CEL STRATEGICZNY Skuteczny system opieki nad rodziną II CEL SZCZEGÓŁOWY Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie					
Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Padew Narodowa	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe, Placówki Służby Zdrowia, Policja, Sąd Rodzinny, Kuratorzy Sądowi, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe, grupy Kościoł i społeczność lokalna	Zgodne ze wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w programie	Zgodnie z założeniami programu	Budżet Gminy, Programy Rządowe, Środki własne instytucji i organizacji, dodatkowe środki
Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie grup wsparcia i samopomocy.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba grup wsparcia i samopomocy Liczba uczestników grup wsparcia i samopomocy	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
Tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba założonych „Niebieskich Kart” Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	Spadek Wzrost	Budżet Gminy

III CEL STRATEGICZNY Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
I CEL SZCZEGÓŁOWY Integracja zawodowa osób bezrobotnych, łagodzenie skutków bezrobocia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z PUP w Mielcu	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu Pracodawcy, Placówki Oświatowe	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, stażach, pracach społecznie użytecznych Liczba szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych	Wzrost	Fundusze unijne, Fundusz Pracy, Budżet Gminy,
Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków zewnętrznych.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu, Organizacje Pozarządowe, Pracodawcy	Liczba programów Liczba uczestników programów	Wzrost	Budżet Gminy, Fundusze zewnętrzne
Podejmowanie działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Mielcu	Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy

III CEL STRATEGICZNY Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
II CEL SZCZEGÓŁOWY Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz starszych

Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Zintegrowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Organizacje Pozarządowe	Liczba wspólnie zrealizowanych projektów na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych	Wzrost	Budżet Gminy, Fundusze Unijne

Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych, między innymi w ramach rozwijania usług sąsiedzkich i społecznych oraz poprzez promocję wolontariatu.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba usług opiekuńczych Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy, Fundusze Unijne
Wsparcie dla osób starszych i chorych poprzez pomoc w tworzeniu warunków dla funkcjonowania grup samopomocowych, np. kluby seniora	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba grup samopomocowych dla osób starszych i chorych Liczba uczestników grup samopomocowych	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy, Fundusze Unijne
Wspieranie działań sprzyjających solidarności międzypokoleniowej oraz tworzenie warunków do pobudzania aktywności osób starszych w społeczności lokalnej	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	Liczba wspieranych inicjatyw Liczba osób starszych biorących udział w tych inicjatywach	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy, środki krajowe, Fundusze Unijne
III CEL STRATEGICZNY Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu III CEL SZCZEGÓŁOWY Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień					
Kierunki działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca i partnerzy	Wskaźniki (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (GPPRA oraz GPPN).	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe, Świetlice, Gminna Biblioteka Publiczna, Kluby Sportowe, ośrodki wsparcia, organizacje pozarządowe,	Zgodne z wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w programach	Zgodnie z założeniami wskazanymi w programach	Budżet Gminy
Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe i Organizacje Pozarządowe	Liczba szkół, z którymi podjęto współpracę Liczba programów, akcji profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych Liczba odbiorców, uczestników realizowanych programów, konkursów, akcji profilaktycznych	Wzrost Wzrost Wzrost	Budżet Gminy

Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Urząd Gminy,	Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży	Wzrost	Budżet Gminy
Wspieranie działań mających na celu wspieranie powstawania grup wsparcia i samopomocowych	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba grup Liczba osób korzystających z pomocy grup	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy

10. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2016-2020.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Padew Narodowa na lata 2016-2020 nie stanowi zbioru zamkniętego, wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania. W okresie czasu, który obejmuje Strategia, wdrażane i realizowane będą, w zależności od potrzeb, programy i projekty dotyczące poszczególnych obszarów problemów społecznych, między innymi wspierania, osób starszych, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wspierania rodzin i dzieci, wzmocnienia kapitału społecznego mieszkańców oraz integracji działań wszystkich instytucji.

Strategia jest dokumentem programującym życie społeczności lokalnej, dlatego też w sposób zamierzony została sformułowana na takim poziomie ogólności, aby była elastyczna i stwarzała możliwość dostosowywania realizowanych w oparciu o nią działań do zmieniających się zjawisk i problemów społecznych oraz zmian przepisów prawa, które wyznaczają obszary interwencji w polityce społecznej.

10.1 Monitoring i ewaluacja strategii.

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych planowane jest poprzez okresową ocenę stopnia osiągnięcia określonych kierunków priorytetowych i stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Za wykonywanie zbiorczych sprawozdań, gromadzenie i upowszechnianie zbiorczych danych z zakresu monitorowania stopnia realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odpowiedzialny będzie wyznaczony pracownik. Jego zadaniem będzie nadzór nad wdrażaniem strategii, opracowywaniem i zgłaszaniem propozycji zmian, które należy wprowadzić w strategii.

Monitorowanie realizacji zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych planowane jest poprzez coroczne składanie przez wyznaczoną osobę sprawozdania z realizacji zadań wynikających z obowiązującej strategii w terminie do 30 czerwca.

10.2 Źródła finansowania.

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach przedmiotowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będą: budżet Państwa, budżet Gminy Padew Narodowa, środki celowe funduszy krajowych, fundusze Unii Europejskiej oraz inne źródła.